ISSN 0132-4462

1986

№8

КВІТЕНЬ

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ТРАВЕНЬ УСМІХАЄТЬСЯ

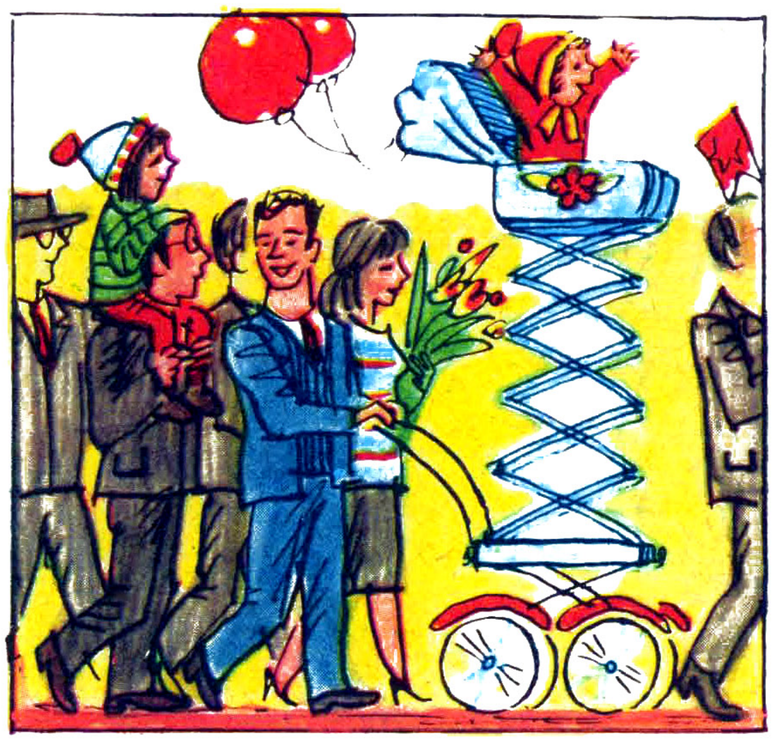

Без слів.

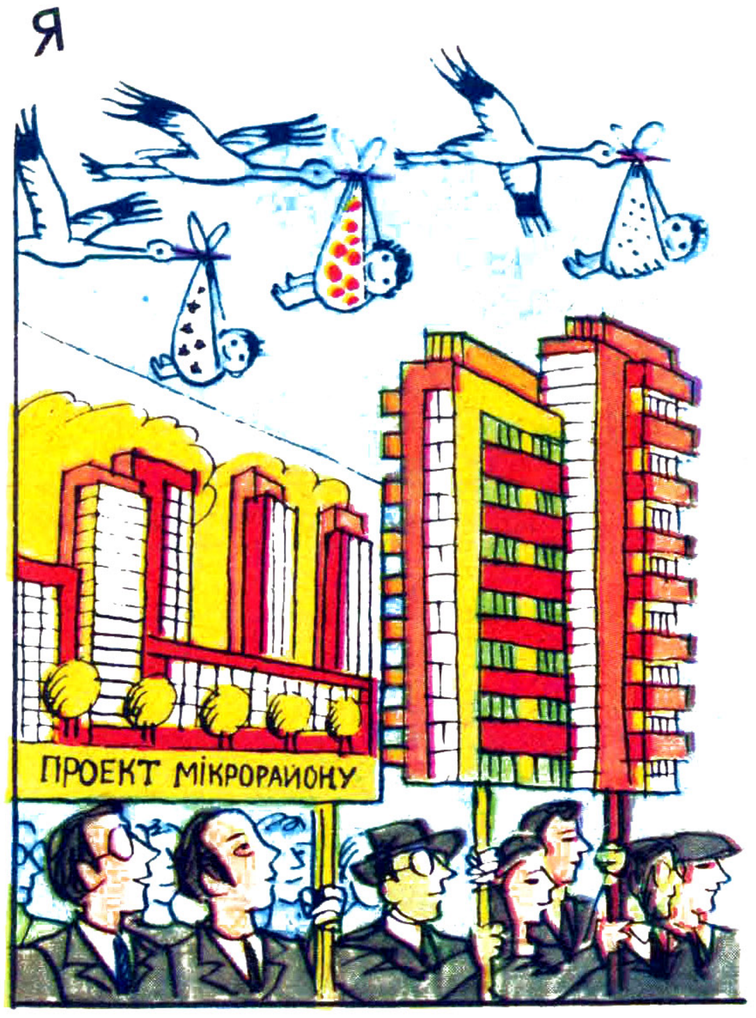

Без слів.

— А ми ж нашого бригадира вже вчора вітали з черговим виробничим рекордом.

— І сьогодні в нього радість — дружина двійню народила!

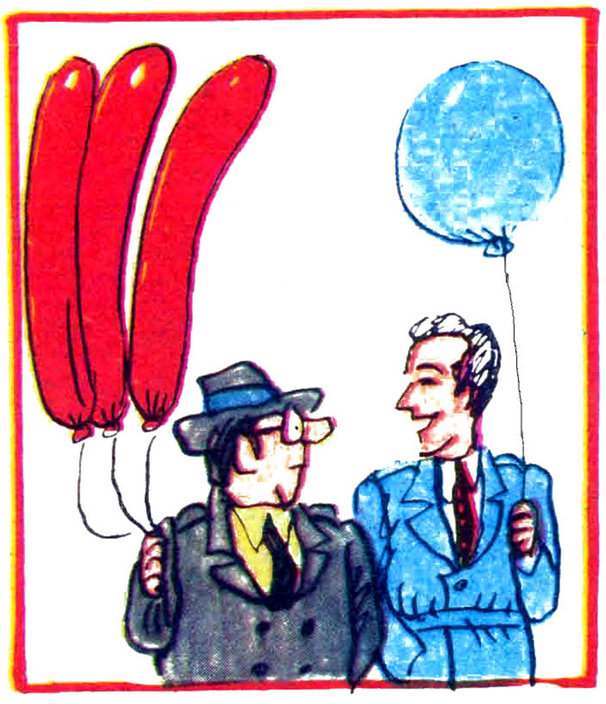

— А ви, часом, не в ковбасному цеху працюєте!

— Ітиму попереду, бо моє гасло сьогодні найактуальніше!

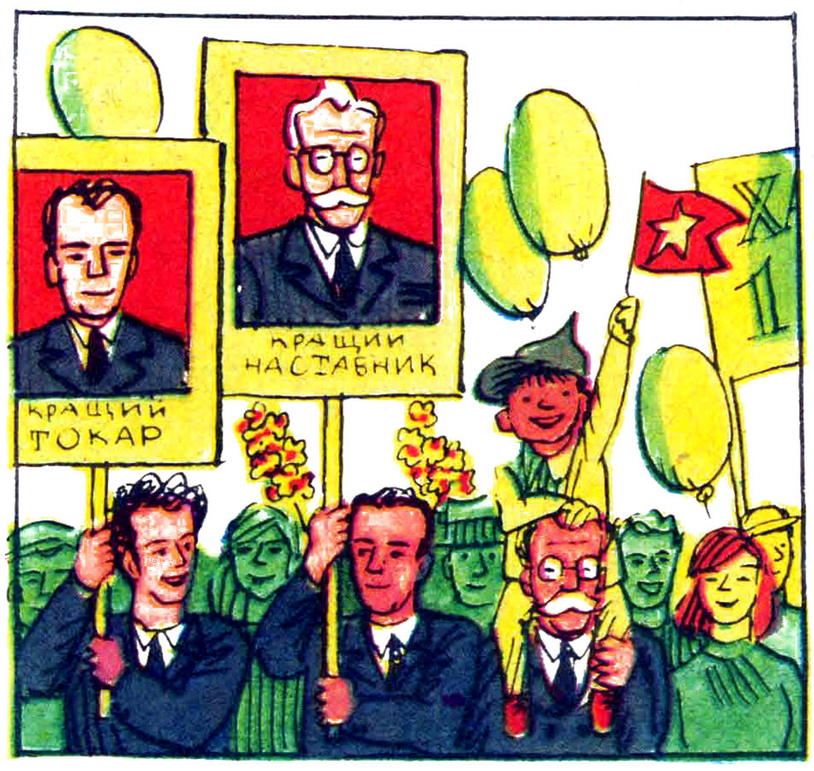

— Син батька несе, батько — діда, а дід — онука. Дружна сімейка!

ЦЕ ЇХ ПРЕПОХАБІЮ ПРОТИПОКАЗАНО...

От і знову — Першотравень! Свято праці, свято миру, свято братерства люду трудового...

Цьогорічний Першотравень — то ще й століття від дня його народження. А для нас він знаменний ще й тим, що це, перше після воістину історичного з'їзду нашої партії, свято весняного оновлення ми відзначаємо по-новому на діловий лад настроєні, з новим, ясним розумінням того, що і як нам робити належить для ширшої, глибшої та вищої — матеріальної та духовної — розбудови нашого суспільства.

А тим часом...

Та спочатку — невеличкий відступ.

Сто років тому, 1-го травня 1886 року, робітники Чікаго, одного із найбільших промислових центрів Америки, вийшли на вулиці, вимагаючи 8-годинного робочого дня і кращих умов праці. Проти них кинули поліцію; бруківку чікагських вулиць залила робітнича кров...

За сто років, що минули відтоді, капіталізм свого норову, ясна річ, не переінакшив. Але став «цивілізованішим»: до звичайних куль та кийків поліцейських додалися ще й водомети, сльозоточивий газ, гумові кулі і таке інше. Та й фізію свою хижу його Препохабіє тепер норовить під святу, божу та єдино праведну підмальовати; удає з себе невтомного ревнителя за інтереси, свободи та права людські...

Отож приступили ми до ширшої, глибшої та вищої — матеріальної та духовної — розбудови нашого суспільства. А тим часом...

А тим часом (як і до цього часу), не будучи нам ані братом, ані сватом, ані навіть троюрідною тіткою через дорогу навприсядки, дехто дуже за нас уболіває: не в такому, бачите, суспільстві ми, нещасні, живемо, як би жити слід, і не так і не туди те суспільство йде. От якби звернуло (а вони навіть ладні шепнути, де, куди і як саме звертати), то, вважай, вийшло б на битий шлях та й потюпало б прямісінько до радощів земних. А так — і живеться нам не весело, і суспільство наше то з сим, то з тим упоратися не може — сили життєвої йому, бачите, бракує, та й взагалі — нежиттєве воно... От у них — зовсім інший коленкор...

Можна було б і посперечатися. Але не будемо — сказано ж: не показуй пугачеві дзеркала, бо він і сам знає, що гарний. Тож давайте просто глянемо тільки на дещо. Бо оте «дещо» — штука дуже цікава: іноді може багато про що сказати...

Силу нашого суспільства ми, опріч усього іншого, бачимо у самому його укладі, у нашому ладі державному, які забезпечують кожному з нас можливість докласти рук та розуму свого, аби для блага того суспільства, а значить, і для свого власного блага постаратися. Вони ж, що й зрозуміло, упираються на тому, що воістину життєворна і життєдайна сила — саме і тільки в їхньому ладі та укладі.

Ну й хай би собі говорили та балакали. Ми готові мирно і чесно позмагатися; навіть закликаємо до цього.

Та, виявляється, справа із отією їхньою силою не така-то й проста. От послухайте-но.

Джіно Мартінолі не таке-то, щоб аж цабе — керує міланським центром по вивченню соціальних асигнувань,— але, звісна річ, незгірш од будь-кого з них розбирається, що й до чого. Отож, налюбувавшись юрмами тих, хто, на відміну од нього самого, позбавлений можливості заробити на гарантований щоденний кусень насущного, сеньйор Мартінолі весело проголосив: «У цій велетенській масі безробітних міститься істинна життєва сила нашого суспільства».

Он воно що, та он воно як!..

Ну, а коли так, то суспільству тому можна бадьоренько уперед дивитися: усе говорить за те, що «сили» іще й додасться. Поважні західні експерти передбачають, що за найближчих п'ять років безробітних у Західній Європі побільшає разів у два; нема особливих підстав журитися, що й Америка на силі підупаде. Хоча розмах безробіття із якогось часу у США й пригальмувався, безробітні там — не дефіцит: за даними міністерства праці, у вересні 1985 року їх було понад 8 мільйонів, за іншими даними (громадської організації — Ради за забезпечення повної зайнятості) — загальна кількість безробітних перевищує 15 мільйонів, а ще за іншими (дані профспілок) — і всі 20 мільйонів набираються. До того ж, як, будучи «в курсі діла», твердять тамтешні спеціалісти, те, що дехто мало не під звуки фанфар видає за стабілізацію, для працездатних американців є насправді тільки перервою, щоб дух перевести. А думка професора Гарвардської школи бізнесу Куіні Мілеса така: «Індекс безробіття знову поповз угору».

Якщо брати на круг, то «істинної життєвої сили суспільства» під небом «істинної демократії» 30 мільйонів душ набігає. Ми ж не те, що бодай би якимось там отакусіньким мільйончиком, а й сотнею повновартою козирнути не можемо: робота є для кожного, аби тільки охота була...

У цьому, що й казати, пасує наше суспільство перед їхнім.

Але нічого: уже он скільки живемо без тієї «життєвої сили» — якось і далі переб'ємося...

Хоча в безробітті таки ж і справді чимала сила таїться (дає воно хазяям та упорядникам того суспільства потугу робочу людину цупкіше за барки тримати) — самі хазяї та упорядники ті вважають за краще про це не говорити. А якщо й говорять, то не те, що думають.

Сеньйор Мартінолі хоча й не так із одвертості, як із цинізму, але сказав те, що думає.

Тож послухаємо сеньйора. Бо він сказав іще дещо...

Окинувши веселим оком натовпи безробітних, Мартінолі впав у філософію і пророк: «Звичайно, не всім пощастить вижити, деякі змушені будуть щезнути. Але уявляєте, який нудний був би світ, якби усі були добрими, людинолюбними, чесними людьми?»

Що ж воно виходить, друзі милі?! Ми стараємося не тільки для того, аби земля наша достатком та красою для людини повнилася, а й щоб сама Людина усе кращою, воістину гідною свого високого звання ставала. І зовсім не туди, що в цей спосіб уже гетьтаки нудне та невеселе життя собі уготовуємо!

От у них — інша річ, їм нудота не загрожує: добрим, людинолюбним та чесним дядею їх Препохабіє Капітал ніколи не стане — це йому протипоказано; добротою, людинолюбством та чесністю він калитки не натовче... Отже, буде не нудно. Весело буде...

Ну, а щодо тих, кому у тому світі веселому «не пощастить вижити», які «змушені будуть щезнути», то, звичайно ж, не виживуть, щезнуть. Хто (як і цієї та й інших зим) — от холоду, хто (незалежно од пори року) — од голоду.

Бо бездомних — мільйони.

Голодних — теж.

За словами члена палати представників конгресу США М. Ліленда, 20 мільйонів американців «регулярно і постійно не мають шматка хліба». І це зовсім не та ситуація, коли за браком хліба доводиться пироги їсти. У Нью-Йорку начальник охорони «Ред еппл», великої мережі продовольчих магазинів, якось сказав журналістові: «Я можу показати вам місця, де вночі, куди ми викидаємо покидьки, уже через хвилину з'являється сорок чоловік у пошуках їжі»...

То-то весело жити!..

Не бідна на злидарів не лише найбагатша країна Заходу — і по інших краях тамтешніх вистачає люду голодного та холодного...

Змушені будуть щезнути...

А дехто й сам на себе руки накладе.

Не з нудьги, звісна річ.

За свідченням журналу «Політікл афферс», щороку кінчають життя самогубством близько 30 тисяч американців;

у 1984 році в ФРН, як повідомляє газета «Франкфуртер альгемайне», покінчили з собою близько 14 тисяч чоловік, а понад двісті тисяч намагалися це зробити;

за даними «Брітіш медікл джорнел», безробітні в Англії у 10 разів частіше, ніж працюючі, роблять спроби звести рахунки з життям; а для тих, хто не має роботи понад рік, цифра ця подвоюється;

у Франції щороку намагаються накласти на себе руки близько 50 тисяч лише молодих людей, не кажучи вже про інших.

І все це — зовсім, як уже мовилося, не від того, що нудьга заїдає.

Дві західнонімецькі дівчини — шістнадцяти і вісімнадцяти років,— тіла яких знайшли в салоні автомашини, куди було підведено гумовий шланг од вихлопної труби, у посмертному листі так пояснили причину свого уходу із суспільства благоденства: «Нам нічого чекати від життя, ми все продумали і вирішили... Навчання в школі таке важке і вимагає багато сил, а шанс набути спеціальності настільки малий, що ми не бачимо перспективи. Ми шукаємо тепла і не знаходимо... І от ми звільняємо місце. На двох чоловік тепер буде менше...»

Тридцятисемирічний австрійський безробітний слюсар Рейнгард Гручник застрелив свою 21-річну дружину і застрілився сам. У передсмертному листі до матері пояснив: «Несила дивитися, як бідує моя дружина і дитина»...

То-то весело жить!..

Хоча, щоправда, дехто вважає, що в тюрмі — веселіше.

Молодий англієць Пол Уільямс розпанахав ножем у Національній галереї дві цінні картини і здався охороні. Зробив це, щоб прихиститися в якійсь лондонській тюрмі, аби мати дах над головою та якийсь харч щоденний... Токійський безробітний Міцоу Оно, маючи в кишені готівкою лише 31 єну, а на банківському рахунку — нічого, узяв таксі і вирушив із Токіо у нібито ділову кількасоткілометрову поїздку. Коли шофер припровадив його в поліцію, на лічильнику було вже 190 тисяч єн. У поліції Міцоу пояснив: «Я хотів попасти в тюрму, бо життя там легше, ніж на волі»...

То-то весело жить!..

У нас, браття,— не те!.. Воно й зрозуміло: не в такому суспільстві живемо...

Та нічого. Якось переб'ємося. Я, наприклад, уже й звик. І то так звик, що зовсім мені не хочеться, при здоровому глузді будучи, за тюремні грати з усіх сил рватися. Не спокушає мене й перспектива «змушеним бути щезнути». Навіть думка, що моя скромна персона при тамтешніх порядках могла б удостоїтися честі належати до тих, хто вищезгадану «істинну життєву силу суспільства» представляє,— навіть, кажу, така думка мене чомусь не приваблює.

До того ж, як і ви, друзі мої любі, я — за те, щоб добрих, людинолюбних, чесних людей у світі більшало.

Навіть якщо сеньйор Мартінолі та іже з сеньйором од нудьги та нудоти на стінку подряпаються!

Дм. МОЛЯКЕВИЧ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Ще одне падіння.

Приказки народні на теми міжнародні

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Хотів минути пень, а наїхав на колоду.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

До булави треба голови.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Не смерть страшна, а недуга.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Яка мама — така сама.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Йому брехати, як собаці мух хапати.

ДІЛО — В ТРУБУ

По-перше, трохи історії. Ще в XIX сторіччі великий російський учений Д. І. Менделєєв сказав, що у виробництві немає і не може бути відходів — є лише наше невміння їх використовувати. Або, додамо від себе,— небажання.

Так от, про відходи. У 50-х роках — уже нашого, а не минулого, сторіччя — хіміки костянтинівського заводу «Автоскло» у співдружності з науковцями Московського хіміко-технологічного інституту імені Менделєєва винайшли такий собі цікавий будівельний матеріал — шлакоситал.

Костянтинівські і московські ентузіасти у даному випадку змогли і захотіли використати те, що сторіччями викидається на смітник. Адже одним з основних компонентів нового матеріалу є шлак — відходи металургійного виробництва. Отой самий шлак, якого у нас накопичилися цілі еверести і який захапащує не одну тисячу гектарів потрібного для більш хазяйського використання землі. І при такому новому хазяйнуванні — це вже не сміття, а чистісіньке золото.

Окрім того, винахідники довели, що метафоричний вислів «залізний» у розумінні — стійкий, міцний, надійний — безнадійно застарів. Тепер би слід говорити «шлакоситалові», бо у багатьох випадках ні метал, ні камінь не витримують таких навантажень, як цей матеріал. Скажімо, на цементних заводах є вузли, виготовлені з металу, які доводиться міняти чотири рази на рік. А якби вони були зі шлакоситалу, їх міняли б один раз на чотири роки. Справляє враження?

Послужний список переваг шлакоситалу величезний. Він, висловлюючись мовою хіміків, на агресивне середовище практично не реагує. Ти на нього хоч лугом, хоч кислотою, хоч сіллю — йому байдуже: він агресії не боїться. Стійкіший за мармур, міцніший за чавун, легкий, як алюміній, дешевший за метал.

Усі ці переваги свого дітища костянтинівці довели ще у 60-х роках, створивши на склозаводах імені Жовтневої революції та «Автоскло» промислові лінії по виробництву шлакоситалових плит і прокатного листу. У 1969 році зробили експериментальну установку по виготовленню труб. Так само експериментально ще безліч усякої потрібної технічної всячини виготовили. І от, здавалось би, крига рушила: Держкомітет по науці і техніці при Раді Міністрів СРСР винахід схвалив і рекомендував союзному міністерству чорної металургії налагодити відповідне виробництво. Держстандарт присвоїв шлакоситалу Знак якості. І, як вінець високої оцінки винаходу, групі науково-інженерних працівників та виробничників заводу «Автоскло» було присвоєно високе звання лауреатів Державної премії УРСР.

Окрилені успіхом, винахідники з цілою низкою конкретних пропозицій розігналися по різних високих інстанціях. І... розпочався багаторічний біг з перешкодами: що не стрибок, то й зависають на відомчих бар'єрах...

Ще у вересні 1963 року було прийнято урядову постанову з точним переліком республік та підприємств, яким належало зайнятися промисловим виробництвом шлакоситалу. Але... у нового матеріалу раптом виявився один серйозний недолік. Та ще й який: він не вписується у світові стандарти, його немає з чим порівняти! Куди ж дивилися винахідники?

А вони, уявіть собі, дивилися вперед і самі створили стандарт. Одне слово, вони були першими. І світ не забарився зацікавитися. Посипалися замовлення від європейських і навіть японських фірм. Проте й такий широкий інтерес з боку іноземних спеціалістів не розхитав відомчих бар'єрів.

А може, те, що Європі саме якраз, для нас — уже вчорашній день? Ну, що ж, як шлакоситал іще років зо тридцять пробиватиме собі дорогу, то, може, дивись, і застаріє — щось нове винайдуть. Але поки що це навіть не сьогоднішній, а завтрашній день, бо два згаданих цехи (більше на Україні немає) задовольнити потреби народного господарства у шлакоситалових виробах — плитці й прокатному листі — практично неспроможні: їх, за розрахунками Держбуду СРСР, потрібно не мало, не багато — у сто разів більше. Що ж до решти усіляких технічних виробів, які потрібні практично у всіх провідних галузях народного господарства, то їх взагалі немає, бо ніхто їх не виробляє.

Фахівці УкрДІПРОМЕЗу (Український державний інститут по проектуванню металургійних заводів) підрахували, що впровадження шлакоситалових труб — тільки труб! — у народне господарство дало б щорічну економію у 630 млн. крб., а витрати сталі при цьому скоротилися б майже на 400 тисяч тонн. Якщо ж скласти можливу економію коштів від застосування шлакоситалу у кожній галузі та помножити її на кількість вже змарнованих на «спихотехніку» років, то вималюється цифра куди солідніша. Від такої цифри запаморочиться голова у будь-якого працівника навіть найцентральнішого банку, хоч вони за специфікою роботи звикли до астрономічних чисел. Зате у працівників інших відомств голова не паморочиться. Тут у них все в порядку. Їх на арифметику не візьмеш.

У лютому 1974 р. було вирішено створити на заводі «Криворіжсталь» ім. Леніна дослідно-промисловий цех по виготовленню шлакоситалових труб, жолобів та інших виробів. І що ж? Нівроку, вповаляли: є постанова, є розроблений УкрДІПРОМЕЗом проект цеху, тільки цеху немає, а відповідно й труб, бо на «Криворіжсталі» сказали: «Не треба!» Геть забули в розпалі боротьби за недоторканість відомства, що саме їм такі труби чи не в першу чергу потрібні для гірничо-збагачувальних комбінатів, які годують металургію рудою...

Безумовно, будувати цех, налагоджувати нове виробництво — діло складне. Набагато легше сказати «не треба!» і без зайвого клопоту пустити його, оте діло, в трубу.

Те ж саме, хоча й не в такій категоричній формі, нам довелося почути в Міністерстві чорної металургії УРСР. З начальником республіканського об'єднання «Укрметалургпром» В. М. Сацьким взагалі зустрітися не пощастило: через виняткову зайнятість більш важливими справами він просто відфутболив через секретарку автора цих рядків до головного інженера т. Булатникова. А т. Булатников, тяжко зітхнувши, сказав так:

— Знаєте, шлакоситал, може, й корисна річ, але, на жаль, не металева. А у нас люди б'ються за метал. Хай би все-таки шлакоситалом займалося Міністерство промисловості будівельних матеріалів УРСР, тим більше, що й вигадали його у підвідомчій йому установі...

Звісно, т. Булатникову, навіть при найгарячішому бажанні, самому такої справи не вирішити. А тим, хто повинен був би давно її зрушити з місця, бажання явно бракує. Не тільки щось робити, а навіть і розмовляти на цю тему.

Невже помилилися високі інстанції, плануючи цехи по виробництву шлакоситалу підприємствам Мінчормету? Ні, все точно, все за наукою, з урахуванням державного інтересу, бо це додатково дає в середньому 30—35 відсотків економії: нікуди не треба гнати ешелони зі шлаком і вдруге його розжарювати, а можна просто подавати для виробництва у вже готовому вигляді.

У чому ж річ? Чи не в тій позиції, про яку навіть приказку склали: «Не бери зайвого в голову, а важкого в руки»? Виходить, матеріал, який потрібен чи не всім галузям промисловості і не в останню чергу — металургійній,— це не її профіль, а от виробництво кришталю (так-так, отого самого, що — люстри, вази, склянки тощо!), яким успішно займається Ждановський металургійний комбінат,— це якраз те, чого так бракує Мінчормету для виконання плану по випуску металу...

Воістину, незбагненні шляхи відомчих лабіринтів, у яких так легко загнати будь-яку корисну справу в трубу. Тільки, на жаль, не шлакоситалову, а — махрово-бюрократичну.

Я. КОРОЛЕВИЧ,
спец. кор. «Перця».

Київ — Дніпропетровськ — Костянтинівка на Донеччині.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Мовчання, як і золото, буває різної проби.*

● *Чим менше розраховуєш на випадок, тим він частіше допомагає.*

● *На дутих цифрах легше вилетіти в трубу.*

● *Допомагаючи близьким, зайшов надто далеко.*

● *Нерідко відсутність у гостя власної думки робить його присутність особливо приємною.*

● *Кажуть, що питання пріоритету яйця чи курки залишило після себе чимало шкаралупи.*

● *Скільки потрібно зусиль, щоб приховати власну слабкість!*

● *Робив помилки з розумом.*

● *Одних ставлять за приклад, інших — на своє місце.*

● *Був багатогранно однобічним.*

Леонід СУХОРУКОВ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

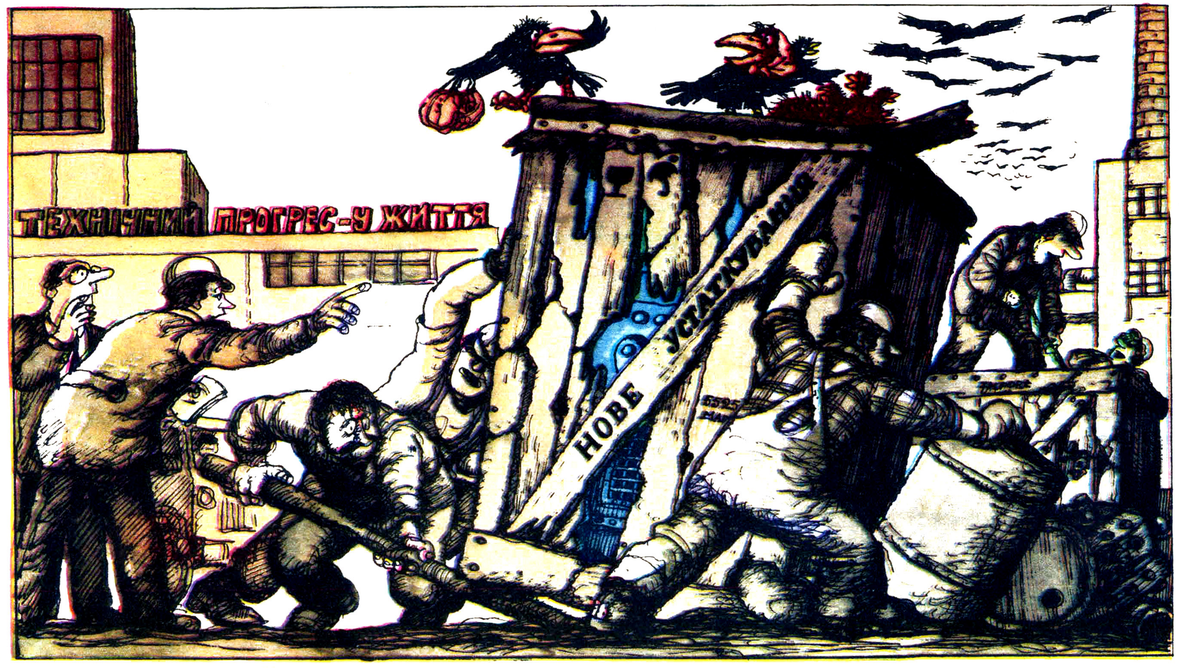

— Це ж треба — десять років я спокійно висиджувала тут пташенят, а тепер чогось раптом зрушили!..

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Нам не по дорозі з вами, —
Не плутайтесь під ногами!

Мал. В. СОЛОНЬКА

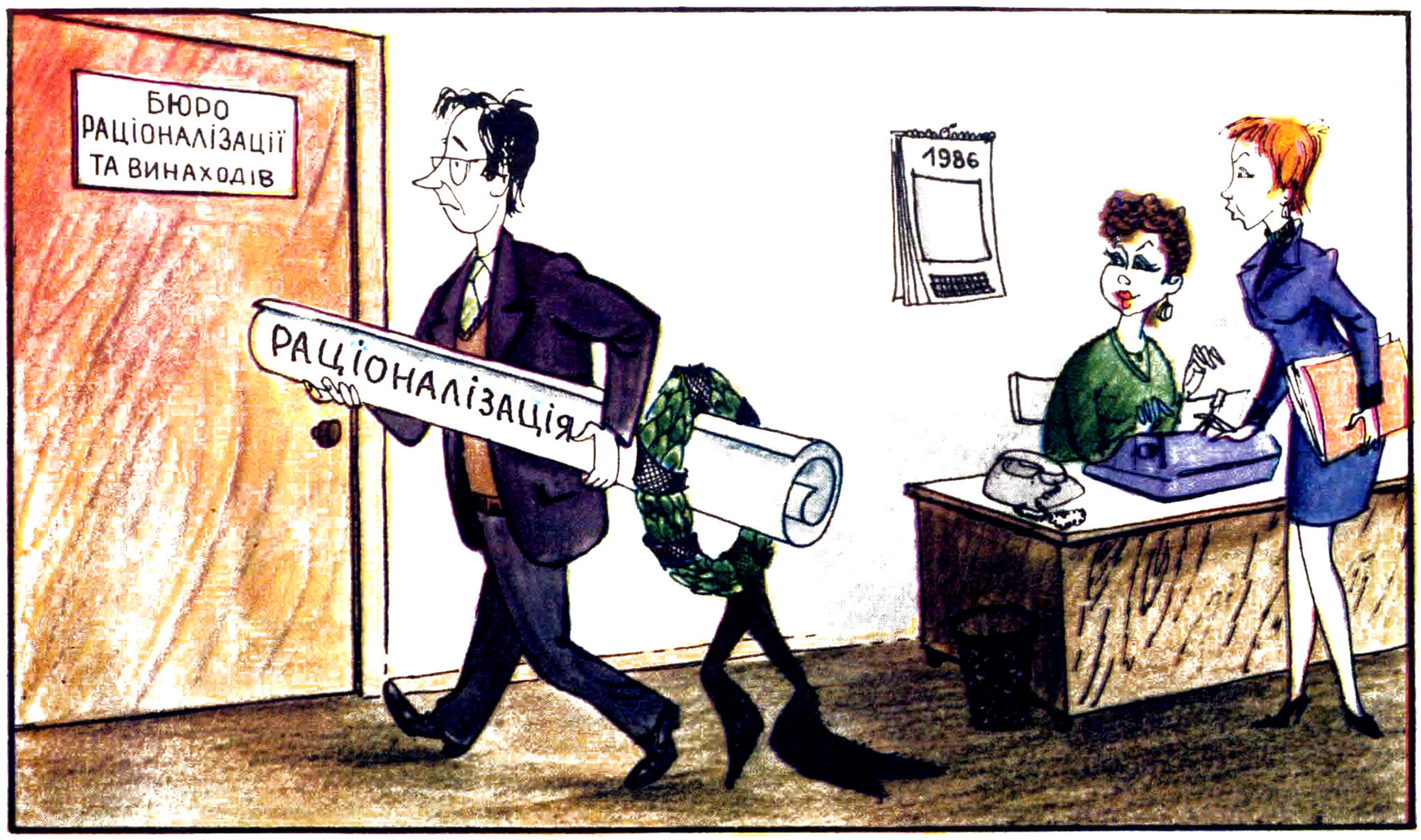

— Певно, наперед знає, що її тут буде поховано навіки.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Перебуваючи на Хмельниччині, Перець завітав до райцентру Віньківці. Походив, подивився, як живуть віньківчани, побачив чимало цікавого, доброго. Відзначив і те, що зовсім не прикрашає райцентр. Особливо йому не сподобалася організація торгівлі та громадського харчування. Про все це і розповідалося у фейлетоні «З олівцем по Віньківцях...» (№ 22 журналу за 1985 рік).

Заступник голови виконкому Хмельницької облради Є. Я. Гусельников повідомив редакції, що фейлетон обговорено у райвиконкомі з керівниками районних організацій і критику визнано правильною. В райцентрі вже закінчено капітальний ремонт бані та відстійників для стічних вод, житлові будинки тепер безперебійно забезпечуються водою, відремонтовано й кафе «Промінь». Нині ведуться роботи по обладнанню дитячого кафе, реконструкції стадіону, відновленню місцевого ставка. А за незадовільну організацію та контроль за роботою підприємств громадського харчування директора комбінату громадського харчування Щербатюка з посади звільнено.

КОЖУХ З ПІДКЛАДКОЮ

Відомо, що спецодяг — не розкіш. Колгоспникам він видається для того, щоб і техніка безпеки була на рівні, і не забруднювали вони свого домашнього одягу, і щоб холод не проймав. Так що без нього — і ні туди, і ні сюди. Відомо також, що спецодяг, як і всякий інший одяг, має неприємну властивість зношуватись. Брезентові рукавиці, гумові чоботи, халати — не вічні. Отож працівникам агропрому треба крутитися, як білкам у колесі, аби жоден працівник сільського господарства ні в чому не відчував незручностей. Наприклад, той же вівчар, котрий цілими днями бігає з гирлигою за вівцями. Взимку в полі — не курорт. Без добрячого кожуха не обійтися. Раз на чотири роки облсільгосптехніка мала забезпечити його такою одежиною, а працівники облсільгоспуправління — ретельно проконтролювати, чи справді вівчар тепло зодягнений.

— Е-е, то дуже жирно,— заявляють керівники колгоспу імені Кірова Токмацького району,— щоб безкоштовно віддавати таку модну і дорогу річ... Хтось чогось у цім ділі не допетрав.

І взявся голова колгоспу Олександр Костянтинович Ярошенко наводити у цім ділі порядок. Аби чабани відчепилися, кинув їм аж два кожухи. На шістнадцять чоловік. Хай зігріваються. Невеликі цабе! А от водій автобуса Іван Анатолійович Пофалітов у кабіні без добротного одягу обов'язково ловитиме дрижаки. Та й електрику Валентинові Миколайовичу Буряку без овечого хутра аж ніяк не вдасться вкрутити бодай одну лампочку. Не обділив О. К. Ярошенко модним кожухом і якогось Оникієнка, якого в селі зроду-віку ніхто ніколи не бачив.

Кожух хоч і спецодяг для села, однак іще в якійсь мірі він упродовж останніх десятиліть був і лишається останнім криком моди. Головного зоотехніка Червонозапорізької птахофабрики Вільнянського району Любов Олексіївну Єрмак той крик полонив одразу і назавжди. Коли вона дізналася, що господарство отримало кілька кожушин, їй аж дух перехопило.

— Не забудьте і про мене,— мовила вона і хутенько метнулася до каси платити вартість обнови. Аби свого не втратити, подався за нею і мерзлякуватий завідуючий складом Іван Іванович Балашов. А чого, справді, соромитися? Хапай, поки інші не розхапали!

І хапають на Запоріжжі оті теплі й модернові кожухи всі, хто швидше добіжить до бухгалтерії. У правління колгоспу імені Карла Лібкнехта Новомиколаївського району сорока на хвості принесла звістку, що господарству виділено кожух для вівчара або сторожа. Оскільки чутливе вухо голови колгоспу Раїси Андріївни Сохи вловило цю звістку першим, то вона, природно, не захотіла ні з ким нею ділитися. Зважила на те, що їй доводиться мерзнути в персональній машині або в кабінеті, отож обнова з овечим комірцем пригодиться.

У колгоспі імені Кірова того ж району отією спецодежиною торгують наліво і направо, мов на базарі.

— Вибачте,— мовили в конторі чабанові Віктору Івановичу Бернику,— але видати вам кожух за гарні очі не можемо. Хоча й повинні... Зрозумійте, без вашої платні колгосп сяде на фінансову мілину.

І високосвідомий чабан В. І. Берник увійшов у скрутне становище рідного колгоспу: придбав належний йому кожух за свої трудові. І богу дякує, бо його 26 колег і за гроші не змогли собі взяти. Зате, правда, урвали вироби з овечої шкіри бригадири тракторних бригад Віктор Михайлович Блажко та Сергій Володимирович Піскуровський, завідуюча фермою Алла Олександрівна Федорчук...

— За всіма не встежиш,— розводить руками перший заступник голови Запорізького облагропрому Л. Л. Цибульщак.

— Шкода й інших. Вони теж мерзнуть,— піклується про симпатичних йому людей і заступник голови облагропрому В. М. Шакалов.

З щедрої руки Віктора Миколайовича та його численних заступників обзавелись кожухами рибалки Вільнянської рибомеліоративної станції, агроном колгоспу імені Кірова Гуляйпільського району, автокранівники сільгосптехніки того ж району, обласні штабісти цивільної оборони... Тільки не вівчарі та сторожі, котрих на Запоріжжі аж 2794 чоловіки і які забезпечені одним кожухом на десятьох.

І брезентовими костюмами — не більше...

— І не тільки костюмів, але й великих халатів нема,— скаржиться голова колгоспу «Восток» Оріхівського району Іван Іванович Гребенюк.

Правда, білих і чорних халатів 60-го розміру на базі облагропрому цілі еверести й коверли. Втім, вони далеко не 60—62 розміру, як написано на бирках. Щонайбільший з них — 54-й. Кажуть, у чернігівських та донецьких майстрів, які шиють їх, бирки залишилися тільки цього розміру. От і підганяють під них спецодяг.

Керівники облагропрому на всіх рівнях бадьоро доповідають: халатами колгоспники забезпечені з головою. А те, що під рукою тисне і шию муляє,— невелика біда. Виставити халтурникам хоч одну претензію ніхто ніколи і не подумав. Навіщо людям настрій псувати?..

Бережуть нерви працівники облагропрому не тільки швейникам, але й взуттьовикам. Замовляють на фірмі «Взуття», де директором Василь Васильович Білик, черевики 41—45 розмірів. Ті ж заявку беруть, але роблять посвоєму: відправляють партію неходових розмірів, починаючи мало не з 34-го.

— А що? Комусь треба купувати й такі...

І в облагропромі мовчки купують, закриваючи на все очі. Дивляться вони крізь пальці і на подібні операції виробничників Горлівського заводу гумотехнічних виробів, які ніколи не дотримуються договорів.

Завдяки такій зговірливості замовників на складах облагропрому назбиралося на півтора мільйона карбованців спецодягу. А точніше сказати — нікому не потрібного спецмотлоху. Що з ним далі робити — ніхто не знає. Єдиний вихід — це будувати для нього все нові й нові склади. Не пропадати ж добру!

В. СУБОТА.

Запорізька область.

ФІЗКУЛЬТ-УРА!

Коли радість на всіх — одна...

Дорога редакціє!

Одразу прошу пробачення за почерк: я дуже схвильований. Щойно повернувся зі стадіону, де зустрічалися відомі в нашій області команди «Хвиля» (міськводоканал) і «Мазут» (нафтопереробний завод). Матч закінчився повною перемогою «Мазута» (3:1), але суть не в цьому.

Я ще пам'ятаю ті давні часи, коли гравця, який забив гол, наступної миті вже важко було вирізнити поглядом серед інших. Він, як водиться, зберігав незворушний вигляд. Мовляв, забив гол — що ж тут дивного? Я, мовляв, ще й не таке можу!

Його товариші по команді теж поводилися спокійно. Хіба що хтось із них, опинившись поблизу, поплескував, як тепер кажуть, автора гола по плечу.

Нині ж, коли м'яч потрапляє у ворота, на полі діється щось особливе. Той, хто забив гол, не йме віри своєму щастю. Він щосили підстрибує, махає руками, кричить, як на пуп, і перекидається через голову. Його товариші теж стрибають від радощів. З усього видно: вони й не сподівалися, що він на таке здатен. Далі футболісти цієї команди, напевно, вважаючи, що більше ніколи у їхньому житті не трапиться нічого подібного, кидаються один одному в обійми, мов колись інститутки, які повернулися з вакацій. І так палко обціловують один одного, що тисячам болільників стає шкода воротаря, котрий у цей час залишається без пари...

Спершу ми бачили таке лише по телевізору, в трансляції матчів іменитих команд. Та ось уже цю моду перейняли й наші хлопці. Коли нападаючий «Хвилі» Петро Братуха забив перший гол, уся команда почіплялася на нього з обіймами, і так придавили Петю, що його винесли з поля на ношах.

Як бачимо, новий стиль поведінки призводить до збільшення травматизму. І це ще тільки квіточки. А що буде, коли оця пошесть перекинеться й на водне поло? Вони ж там потоплять один одного!

Я вважаю, треба терміново вживати заходів. Судячи з того, що досі нашому футболу не вдається позбутися іншої вади — відвертої грубості гравців,— заборона обіймів та поцілунків теж не дасть ніяких наслідків. Пропоную піти іншим шляхом — упорядкувати вияви бурхливої радості футболістів, скерувати її, так би мовити, у безпечне русло. Для цього слід впровадити у життя новий обряд: «Вшанування автора гола».

Уявіть собі: судді зафіксували гол. Замість обридлого суддівського свистка чи сирени про це сповіщають фанфари. Одразу починаються стрибки. Але не безладно, як досі, ні! У тому місці, звідки забито гол, встановлюється планка. Автор гола стрибає першим, за ним — решта команди. Усі результати фіксуються (це, до речі, дозволить обійтися без серії пенальті, коли матч закінчиться вічию: перемога присуджується тій команді, гравці якої стрибали вище, технічніше).

Потім гравці розбиваються попарно. Подається команда: «Гірко!» Почесне право цілуватися з автором гола надається тому гравцеві, який має найменшу академічну заборгованість в інституті, випускником якого він лічиться не менше п'яти років. Воротар цілується із суддею на полі.

Знову лунають фанфари. Авторові гола перев'язують білою хустинкою праву чи ліву ногу. Тренер, представники спорткомітету й громадськості вручають йому квіти, абонемент у філармонію, ордер на квартиру й документ на позачергове отримання автомашини. Самодіяльні артисти виконують на його замовлення пісню або танець. Після чого гра продовжується.

Це, звичайно, у загальних рисах. Треба ще подумати, чим у цей час займатимуться гравці другої команди й бокові судді. Але задум, по-моєму, непоганий. Адже завдяки впровадженню нового обряду ми не тільки позбавимо наш футбол тих негативних моментів, про які йшлося вище, а й зробимо його, нарешті, по-справжньому видовищним!

З повагою

Г. ЛІТНЕВСЬКИЙ,
болільник-ветеран.

ЗАПОВІТНА МРІЯ

КИЇВ. (Кор. ТАП). Заповітну мрію має жителька будинку № 18 А. П. Костіна, що мешкає по вулиці Халтуріна. Мріє вона про те, щоб хоч краєм ока зазирнути у потаємні думки керівників житлово-експлуатаційної контори № 502 і дізнатися, коли ж насправді вони збираються зробити ремонт її квартири, де необхідно замінити сантехнічне обладнання і полагодити стелю. Бо громадянці Костіній чи не кожного місяця обіцяють почати ремонт і кожного разу переносять його строки.

ФОНТАН ІЗ НАДР УПРАВЛІННЯ

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. (Кор. ТАП). Із надр міського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства другий рік підряд б'є потужний фонтан відписок, який незабаром розмиє вулиці Світлова і Володарського. Річ у тім, що вже другий рік начальник управління І. П. Семихат письмово обіцяє мешканцям цих вулиць відремонтувати колектор для зливних вод, який нині не виконує свою пряму функцію — приймати природні опади, а навпаки — видає на поверхню все, що біжить по трубах міської каналізації. Так от, на думку спеціалістів, ці пустопорожні обіцянки у поєднанні з потоками брудної води загрожують перетворенням вулиць на стічні канави.

ЧОРНА НЕВДЯЧНІСТЬ

ФАСТІВ Київської області (Кор. ТАП). Чорну невдячність по відношенню до начальника будівельно-монтажного управління № 37 А. М. Симонця демонструє жителька міста Л. П. Борщ, яка чотири місяці тому відсвяткувала новосілля. Заради її ж вигоди будівельники згаданого управління залишили на кухні, якраз над газовою плитою, велику дірку у стелі, через яку в дощову погоду всі природні опади потрапляють у каструлі. Здавалось би, громадянка Борщ мусила з цього лише радіти: поставивши у негоду на плиту щось варитися, вона може спокійнісінько займатися іншими домашніми справами, не переживаючи, що поставлене варитися википить. А жінка навпаки — п'ятий місяць вимагає від т. Симонця, щоб керовані ним будівельники ту дірку надійно замурували, та ще й обзиває його бракоробом.

СПРОСТУВАННЯ ТАП

Чутки про те, що у радгоспі «Більшовик» Новоукраїнського району на Кіровоградщині лежить просто неба 50 тисяч карбованців, не підтвердились. З роз'яснень радгоспного виконроба П. І. Федоренка стало відомо, що саме таку суму витрачено на критий тік, який будувався під його керівництвом бригадою «шабаїв».

Зараз тік потребує капітального ремонту, оскільки його дах завалився зразу ж після здачі току в експлуатацію.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

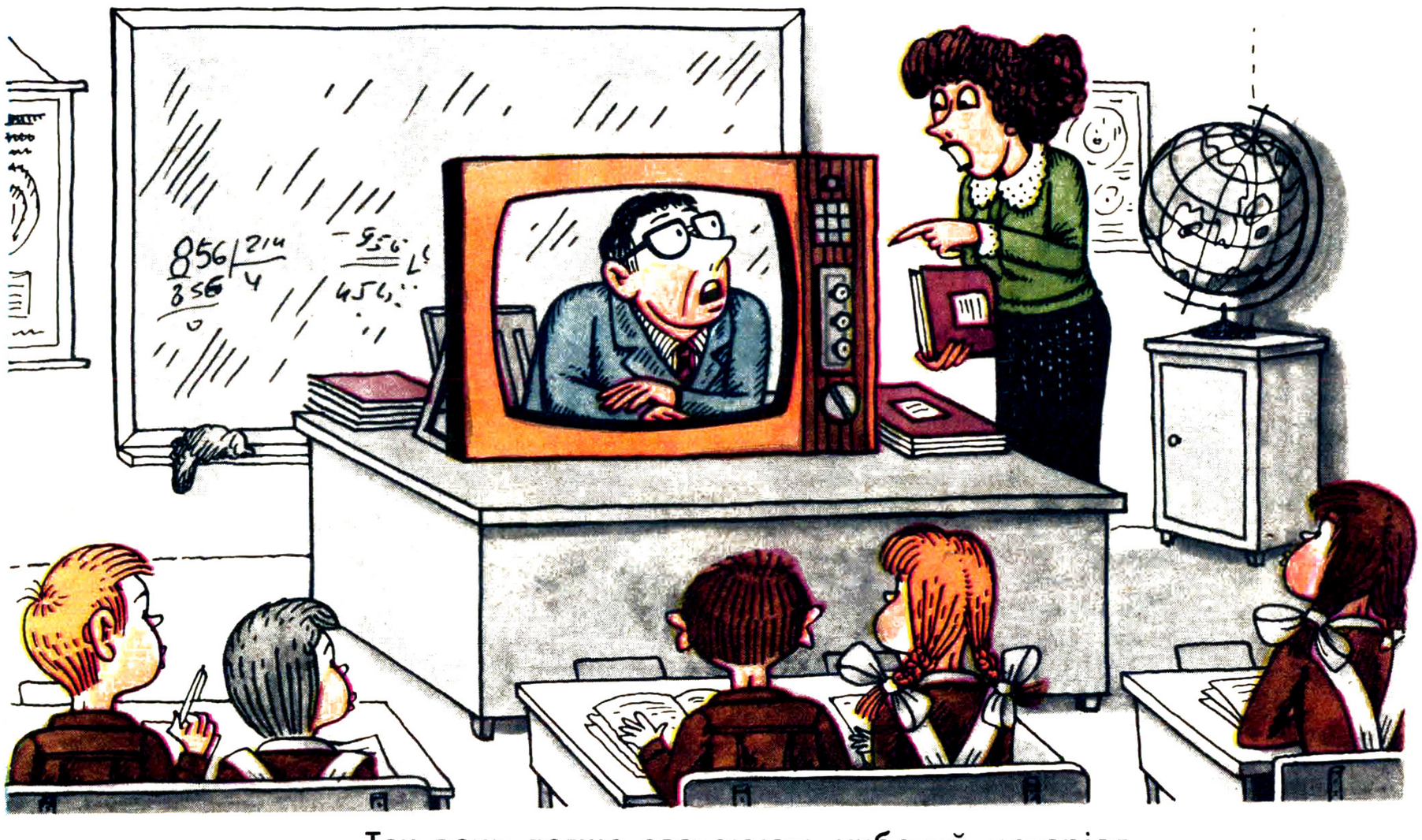

— Так вони легше засвоюють учбовий матеріал.

ВІНЕГРЕТ З ДЕРЦЕМ

Мал. В. ЧМИРЬОВА

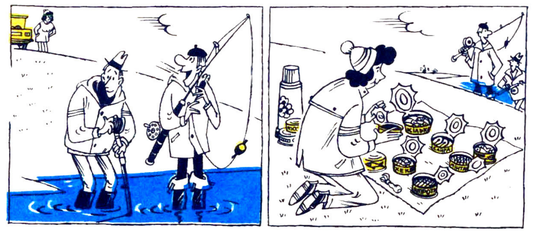

— Машо, приготуй нам рибки — поснідати...

Мал. А. КОНОНЕНКА

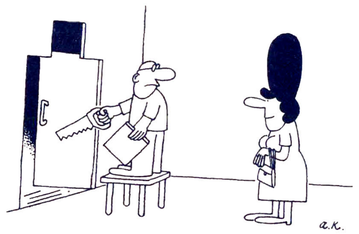

Без слів.

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

— А чому градуси не зазначено!

Мал. В. ВИШНЕВСЬКОГО

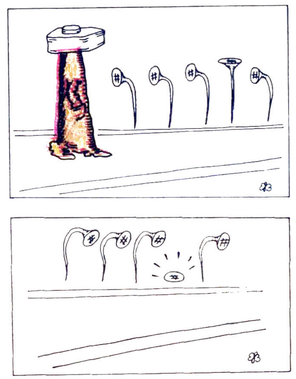

Без слів.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

— А тепер тільки лід, без шампанського...

Без слів.

Мал. Т. ЮНАКА

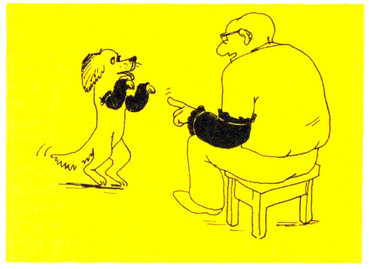

Без слів.

Мал. В. ПЕТРЕНКА

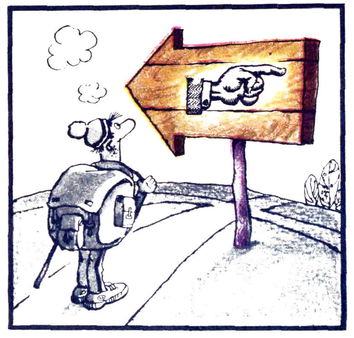

Без слів.

Мал. В. ШИРЯЄВА

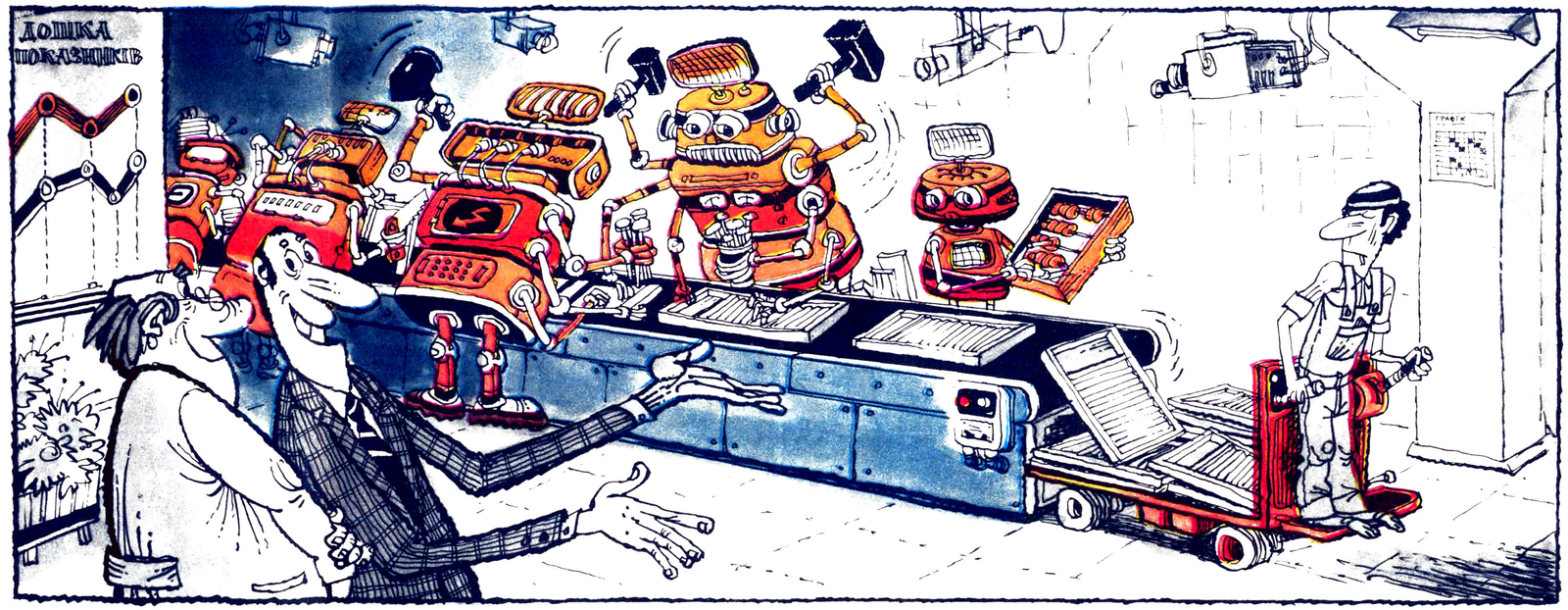

— Ми досягли стопроцентної роботизації технологічного процесу.

ДЕЛІКАТНЕ ПИТАННЯ

ГУМОРЕСКА

Микола Петрович Кирпа, генерал-майор у відставці, міряв кімнату кроками. Зупинившись перед книжковою шафою, полиці якої повнились літературою виключно на військову тематику, взяв окуляри, протер скельця хустинкою і сам до себе промовив:

— Не розумію — нещодавно був у міськкомі, і знову викликають.

Він ще раз пробіг очима листівку, прочинив двері в сусідню кімнату й промовив:

— Клаво! На хвилиночку, будь ласка. Бо тут *така петрушка*.

Клавдія Степанівна, дружина Миколи Петровича, за довге подружнє життя добре вивчила свого чоловіка. І вже звикла до того, що її Микола, як тільки пішов у відставку, радиться буквально з усіх питань. За довгі роки служби він звик до суворої військової регламентації. А тепер, зіткнувшись із різними «цивільними» *проблемами*, губився, наче новобранець.

— Ну, що там таке, Миколко? — запитала лагідно.

— Та от, почитай.

Клавдія Степанівна прочитала листівку:

— А що тебе стурбувало? Очевидно, перший секретар хоче особисто познайомитися з генерал-майором у відставці, а нині активним *лектором*. Ось і запрошує завітати до нього. Зодягайся і кроком руш...

О пів на десяту Микола Петрович вийшов з дому. Проходячи повз багатоповерховий будинок, котрий будівельники готували до здачі, притишив крок і позаздрив тим, хто житиме в ньому. «Тут би нам з Клавою десь на третьому поверсі квартиру одержати. А палац, у якому я мешкаю, можна під дитячу установу».

«Палац» — просторий будинок із чималеньким садком — перейшов у спадок Миколі Петровичу від його попередника — начальника гарнізону. І доки в будинку жили дочка із зятем, двоє онуків, син-студент, квартира була якраз по сім'ї. Та от дочка із зятем-офіцером виїхали в Білорусію, син з дипломом інженера-будівельника подався на БАМ і там уже завів собі сім'ю. Розлетілися діти-птахи, і квартира стала пусткою. Ну, і сад потребував рук та й рук. Після довгих роздумів якось сказав дружині:

— Знаєш, Клаво, не подобається мені наш будинок. Ніби в цитаделі живемо. Ти як хочеш, а як на мене, то ці апартаменти нам не потрібні.

— То що ж, накажеш у намет?

— Одразу й намет! — заспокоїв її Микола Петрович. — Меншу квартиру треба виклопотати...

Сказане Миколою Петровичем не застало Клавдію Степанівну зненацька. Вона й сама не раз думала про це. Одразу хотіла висловити свою згоду, але вирішила пожартувати.

— Для тебе велика, а для мене якраз.

— А я то думав...

— З коханим і в наметі рай? Досить мною командувати. Тепер я буду генералом. І не у відставці...

— Не чекав... Не чекав, — аж розгубився Микола Петрович.

— Чого не чекав? — Клавдія Степанівна розсміялася. — Та я теж думаю про меншу квартиру. А в цій тільки раз прибрати, і то цілого дня мало...

Невдовзі Микола Петрович у партикулярному костюмі завітав до міськвиконкому. Високе начальство не став *турбувати*, а зайшов прямо у відділ по розподілу житла.

— Я до завідуючого у важливій справі.

— У всіх важливі справи, — байдуже мовила секретарка. — Он читайте. Сьогодні неприйомний день. Приходьте в четвер.

Микола Петрович завітав у четвер. Завідуючий відділом, середніх років чоловік, заклопотаний і нервовий, весь час хапав телефонну трубку. Та от на якусь мить телефон занімів.

— Слухаю вас.

— У мене до вас дещо делікатна справа. Я і моя дружина...

Телефон знову задзвонив.

— Так, це я. Доброго здоров'я. Ну, увійдіть у моє становище, Петре Петровичу. Не можу ж я намалювати будинок і у ньому розмістити дитсадок. Ні, ні, звільняйте, але я до такої людини сам і ногою не ступлю... Кажете, побалакаєте з ним? От і гаразд...

Він з повагою подивився на телефонний апарат. Потім, зиркнувши на годинник, поважно *проказав*:

— Перший дзвонив. Ну, викладайте, що там у вас із дружиною? Але мушу попередити — часу в мене, — і він ребром долоні різонув по горлянці.

— Бачите, — почав Микола Петрович, — ми з дружиною, відверто кажучи, живемо в будинку, котрий нам не підходить. Щось, міркуємо, треба робити. А тут якраз багатоповерховий у нашому районі здають. То чи не можна нам одержати в ньому десь на третьому поверсі квартиру, а наш будинок...

— Якщо розраховуєте на позачергове поліпшення, — не дослухавши, перебив завідуючий, — то мушу розчарувати: в нас у цьому питанні дуже й дуже суворо.

— Власне, — тамуючи роздратування, сказав Микола Петрович, — квартиру я маю. Мені б...

— Якщо ремонт, то, будь ласка, зверніться в житлово-експлуатаційне об'єднання. Там...

— А ви мене не перебивайте й вислухайте до кінця. Так от: ми з дружиною вирішили, що нам слід мати меншу квартиру. А будинок наш можна було б використати...

— Як використовувати житловий фонд, шановний, вирішує міськвиконком, а не ви з вашою дружиною. Подавайте заяву, зайдіть у посередницьке бюро, а ми вже тут якось... Тільки попереджаю, щоб усе чин-чином. Розумієте, без різних шахерів-махерів... А то знаємо, як воно буває... Одне слово, пишіть заяву, а ми розглянемо...

— При чому тут бюро?! — Микола Петрович аж схопився із стільця. — Ніякого мені бюро не треба. Ви хоча б...

— Ніколи, ніколи, шановний, займатися балачками. Мушу поспішати на засідання комісії. Напишіть заяву і заходьте наступного четверга...

Проте в четвер Микола Петрович у відділ по обліку й розподілу житла не пішов. Він узяв і написав листа в міськком партії.

...Його запросили до кабінету першого секретаря о десятій. Невдовзі, викликаний секретаркою, туди ж прошмигнув завідуючий міськрадівським відділом по розподілу житла із течкою під пахвою. А рівно через десять хвилин вискочив із кабінету, наче із сауни: червоний і з крапельками поту на лобі.

...Якось так сталося, що новосілля справляли в один день: генерал-майор у відставці Микола Петрович Кирпа — в багатоповерховому будинку, а новий дитсадок для малюків мікрорайону — в колишньому будинку генерала.

Ол. МАКІВЧУК.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ГОЙДАЛКА ДЛЯ ДВОХ

Спробуй
на гойдалці
сам покататись!
Будуть навколо
усі дивуватись.
Тут
навіть дуже завзятий
жаднюга
місцем
повинен ділитися
з другом.

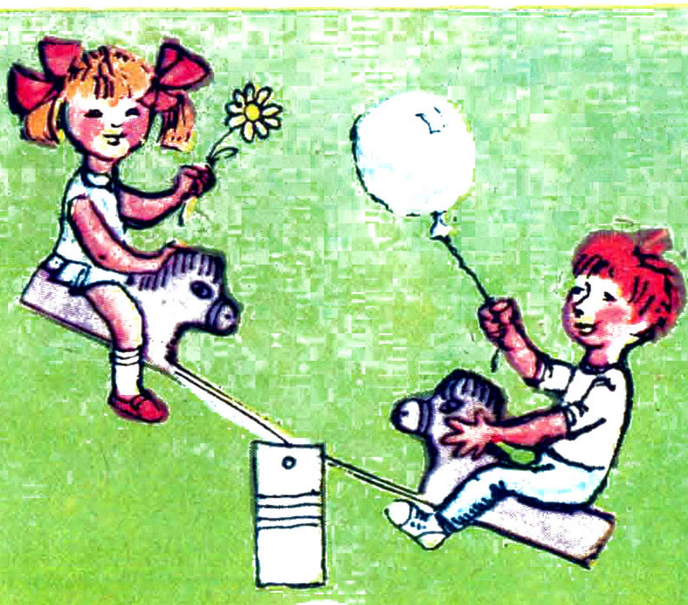

ЛИХО

Був дуже добрий настрій в Олі:
Їй треба вранці бути в школі.
Вмивала дівчинку матуся,
В портфель складала все бабуся,
Татусь заплів стрічки в косички,
Дідусь почистив черевички.
А в класі лихо сталось в Олі,
І чули плач її у школі:
Розкрить портфель — нема матусі,
Дістать пенал — нема бабусі.
Відкрить буквар і прочитати —
Ні дідуся нема, ні тата...

Борис ШРУБЕНКО.

КНИГОЛЮБ

Першого вересня вчителька роздала новенькі підручники і сказала: «Книги — ваші друзі: бережіть їх. Не рвіть, не брудніть. А якщо якась і «захворіє», то вчасно полікуйте у книжчиній лікарні. Ви їй продовжите життя».

— Добре,— дружно пообіцяли діти. — Будемо берегти.

У кінці навчального року юні книголюби разом з учителькою уважно перевіряли в учнів підручники і ставили оцінки за охайність. Дійшла черга до Юри-замазури. Глянули вони і не повірили: його чи не його це книжки? Найчистіші у класі. Поставила йому вчителька у щоденник п'ятірку, похвалила й питає:

— Ти справжній книголюб. Розкрий нам секрет, як тобі вдалося їх такими чистими зберегти?

— А дуже просто,— радісно відповів Юрко. — Вони в мене цілий рік у книжковій шафі лежали. А коли готувався до уроків, то підручники брав у Михайлика!

Олексій ШТОЙКО.

ПІСЕНЬКА ДЛЯ ДОЩИКА

Дощик теплий,
дощик літній!
Не спиняйся,
дужче лий
і на мене,
і на квіти,
щоб і я, й вони —
росли!

Анатолій КОСТЕЦЬКИЙ.

ЗАГАДКИ ПЕРЧЕНЯТКА

КОЛОБОК НА ПРИВ'ЯЗІ

Викотився на горбок
Отакенний колобок.
Покотився б і на міст,
Та прив'язаний за хвіст!

(Гарбуз).

ЧАРІВНЕ ВІКОНЦЕ

Чи не скажеш, донечко,
Що це за віконечко?
Глянеш у віконечко,
А там — друга донечка!

(Дзеркало).

Петро РЕБРО.

ЧОРНОЛАПЕНКО У КОСМОСІ (пригода четверта)

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Через річеньку, через болото...

Цікаво, як вирішувалась проблема містків до епохи технічної революції?

Уява малює приблизно таку картину. Він — по цей бік річеньки, вона — по той бік. «Подай рученьку, моє золото!..» Еге! Як ти її, в дідька лисого, подаси, коли у річеньці — ліктів п'ятдесят ширини?!

І перекидалися з берега на берег кленові кладочки і місточки, і спліталися білі рученьки під солов'їні рондо і піццикато, і гриміли щедрі осінні весілля, а там, диви, й ляльки у люльках з'являлися, підростали, вусатіли та косатіли і поступово перебирали на свої молоді плечі турботу про належний стан міжберегових комунікацій...

Отак воно, либонь, і велося віками, аж поки конструкторська думка не замінила малопродуктивних неповоротких круторогих на трактор. І поки не сів на цей дивний витвір сучасної техніки добрий молодець із Чернігівської райсільгоспхімії та не шарахнув по тому місточку так щиро, що від нього тільки спомин лишився...

Місточок, правда, був благенький, дерев'яненький, тимчасовенький. Його жителі села Юр'ївки самотужки таксяк змайстрували замість капітального мосту, зруйнованого ще у війну. Але дорогий він був їм не як пам'ять, а як єдиний засіб зв'язку з довколишньою цивілізацією, а саме — із сусіднім селом Рижики, звідки ходять поїзди та автобуси і до Чернігова, і до Гомеля, і ще далі...

Словом, біда!

Юр'ївці — сюди, юр'ївці — туди: кепське діло! Ліміти! Фонди! Кошториси! А без цього — ні тпру, ні ну. Ніхто балакать не хоче! Начальник облшляхбуду В. А. Коваленко так і відрубав: «Ваше село — не перспективне!» А начальник Чернігівського районного рембудуправління А. П. Кульгейко розшифрував ці слова популярніше: «На XII пятилетку строительство ж/б моста через р. Белоус в с. Юрьевка... не планируется».

«На спорудження мосту довжиною 15-20 метрів не треба великих коштів,— писала минулого року обласна газета «Деснянська правда». — Чому ж відтягли це будівництво на вісім, а тепер іще на більше років? Адже він так потрібен людям».

Слушне це запитання повисло в повітрі високих обласних кабінетів...

* * *

—Е-ех, — скаже читач. — Стільки пороху на один місток... Проблем у вас більш немає чи що?

Море, товариші. Море всяких проблем! Та що вдієш, коли на дорозі до моря раптом попадається така от маніпусінька річечка, на жодній карті ніде не позначена, метрів зо двадцять завширшки — і завдовжки в десятки років махрової бюрократичної глухоти?.. І ні переплигнути її, ні переплисти: кругом болото!

От якби його менше, того болота, часом у нас розводилося навколо найпростішого, найдрібнісінького питання, то тоді й до глобального моря якось легше було б підпливати. А так — за-смок-тує-є-є!!!

Вас. ШУКАЙЛО.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Стверджувати, що голова Великокринківського сільського споживчого товариства (Полтавщина) З. К. Какура не бувала на роботі, пайовики не мали підстав. Навпаки, її можна було назвати всюдисущою. Надійде якийсь дефіцит — Какура тут як тут, між своїми добрими знайомими його ділить. Привезли в ССТ вугілля для опалювання магазинів — вона вже вантажівку підігнала, щоб за рахунок товариства узимку в теплі ніжитися. Рідна дочка матеріальну скруту відчула — Какура не заспокоїлася доти, поки на посаду завідуючої гастрономом її не прилаштувала.

Єдине, що голову ССТ найменше цікавило, так це сама робота. А тому споживче товариство систематично не виконувало планів товарообігу, у магазинах процвітали недостачі, порушення правил радянської торгівлі.

Зрозуміло, що подібне головування не сподобалося пайовикам, і вони поскаржилися Перцеві. А Перець попросив Глобинський районний комітет народного контролю перевірити викладені у листі факти.

Як повідомив голова комітету Я. К. Глупак, вони в основному підтвердилися. Постановою комітету З. К. Какуру з посади голови споживчого товариства увільнено.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

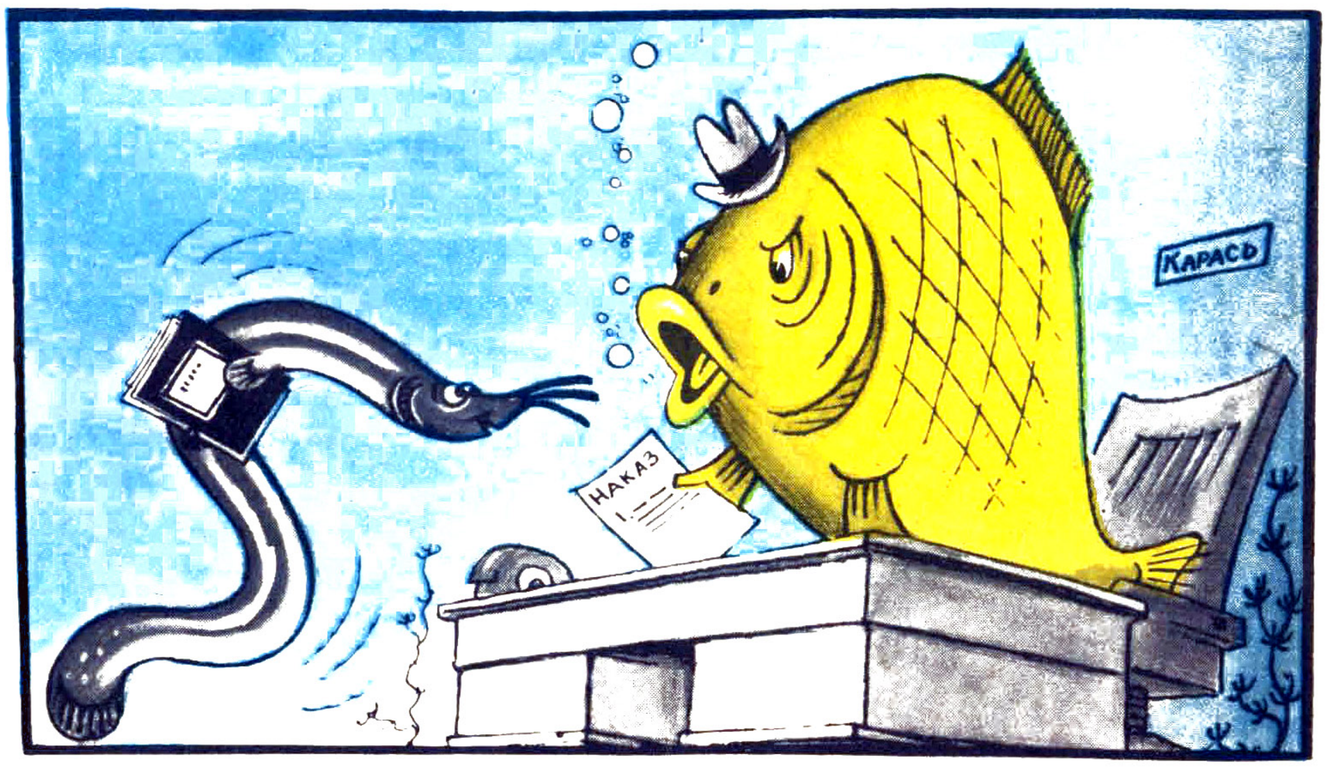

— Беру тебе, В'юне, своїм заступником.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ви щось шукаєте?
— Та члени приймальної комісії десь тут загубилися!

Народні усмішки

ХІБА ТО РАДІСТЬ

Зустрілися дві сусідки. От одна і каже:

— А я по лотереї виграла сто карбованців!..

— А навіщо ви мені про це говорите?

— Та просто хочу з вами своєю радістю поділитися...

— Пхи... Радістю... От якби ви зі мною грішми поділилися, ото була б радість.

Повідомив П. І. САДОВИЙ.

м. Білопілля
Сумської області.

ЩО РОБИТИ З КОРОВОЮ!

Прибігає захеканий Кузьма до Василя і, перевівши дух, питає:

— Що робити, коли корова п'є воду з радіатора?

Василь, не довго думаючи, відповідає:

— А ти що, не знаєш? Треба негайно розібрати двигуна, витягти колінвал і тріснути ним корову поміж рогами...

Повідомив І. В. МАСЛІЙ.

м. Козятин
Вінницької області.

ЯКА РІЗНИЦЯ!

— Це борщ чи помиї? — запитав обурений відвідувач їдальні у кухаря.

— А ви що, не можете відрізнити?

— Ні...

— То яка вам різниця?.. — байдуже відповів кухар.

Повідомив О. В. ГОРЧУК.

с. Джурин
Шаргородського району
Вінницької області.

НА ЛОБІ НАПИСАНО

Ранком Вітя так старанно тер лоба, що мама не втрималася і спитала:

— Що сталося?

— Та вчора вчителька казала, що в мене на лобі написано, що я не знаю уроку, — пояснив Вітя. — А я й сьогодні не знаю...

Повідомив В. З. СОПРОНЮК.

с. Троянівка
Маневицького району
Волинської області.

ЯК ПЕТРО ОДРУЖИВСЯ!

Зустрілися два приятелі.

— Ти знаєш, Петро одружився!

— А ти не знаєш як,— з розрахунку чи по любові?

— Дружину взяв з розрахунку, а гроші — по любові.

Повідомив В. О. КЛЕВАКА.

с. Рихта
Сарненського району
Ровенської області.

Мал. Г. МУШКАЄВА

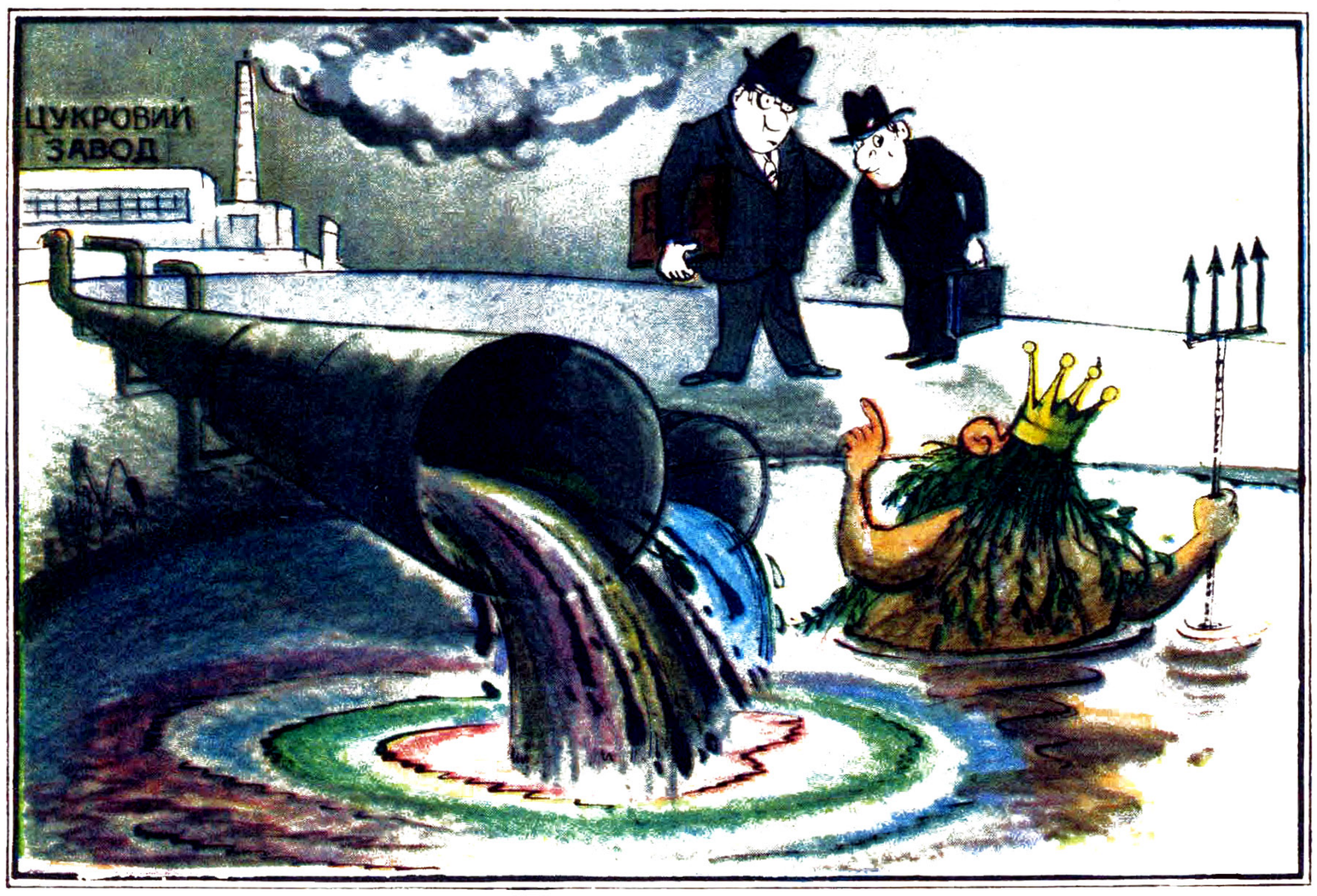

— Через оті ваші відходи у мене вже діабет почався.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

...у колгоспі «Комуніст» Томашпільського району на Вінниччині бензин вимірюється не літрами, а цеберками? Бо дві бензоколонки, придбані ще чотири роки тому, так і стоять на складі, а водії заправляють автомобілі відрами просто з цистерни, яка, до того ж, знаходиться у тісному сусідстві з усілякими господарськими будівлями.

...поблизу Дубенківської 8-річної школи Монастириського району на Тернопільщині є історичні руїни? Це — рештки фундаменту, на якому колись мали звести стіни нового шкільного приміщення і який тепер, через шість років після його закладки, став непридатним для будівництва. «Словом, невесела історія!» — зітхають вчителі, які не можуть в існуючому тісному приміщенні налагодити нормальний навчальний процес.

...збори житлово-будівельного кооперативу «Молодіжний» № 1 у місті Монастирищі на Черкащині ухвалили перейменувати його з «Молодіжного» на «Передпенсійний»? Бо за тих темпів, якими БМУ-4 тресту «Уманьпромжитлобуд» споруджує їхній будинок, члени кооперативу — нині молоді життєрадісні люди — ризикують стати новоселами-пенсіонерами.

...для адміністрації цегельного заводу Вінницького заводоуправління будматеріалів головне — це людина, а не папірець? Приміром, представник радгоспу «Олександрівський» Тростянецького району З. С. Собко чомусь видався дирекції заводу малосимпатичною людиною, і внаслідок цього десять радгоспних автомашин протягом одного тільки місяця двічі поверталися додому за 120 кілометрів порожніми.

НЕЗАМІНИМИЙ

ГУМОРЕСКА

Увечері в неділю у Віталія Самійловича П'ятиколесника розболівся живіт. Можливо, це було наслідком щедрого частування в гостях у Опеньків, а може, з якоїсь іншої причини. Коли домашні засоби не допомогли, дружина, не звертаючи уваги на заперечення чоловіка, викликала «швидку». Молодий лікар довго м'яв живіт Віталія Самійловича. Нарешті сказав:

— Треба госпіталізувати.

На цій же машині П'ятиколесника відправили у приймальний покій лікарні. Черговий лікар разом з хірургом обстежили хворого. Промивши шлунок, помістили в палату, сказали: необхідне більш ретельне обстеження.

Опинившись на лікарняному ліжку, П'ятиколесник занепокоївся: а що, як його відсутність негативно вплине на трудову діяльність рідного колективу?! На другий день він не витримав і зателефонував до себе на роботу. У трубці почувся знайомий голос техніка Алли Петрунько.

— Мені потрібен П'ятиколесник,— змінивши голос, сказав Віталій Самійлович.

— Його нема. Він тільки що вийшов. Подзвоніть пізніше.

— Ну й діла,— посміхнувся П'ятиколесник. — Здається, у мене двійник об'явився.

На третій день він подзвонив заступникові начальника відділу.

— Покличте, будь ласка, до телефону Віталія Самійловича П'ятиколесника,— знов попросив він зміненим голосом.

— А хто це?

— Це з «Хімзбуту»,— відповів Віталій Самійлович.

— П'ятиколесник зараз у відділі комплектації. Подзвоніть через годину,— і телефонну трубку поклали.

На четвертий день П'ятиколесника у доброму здоров'ї виписали з лікарні. Не заходячи навіть додому, він одразу ж помчав на роботу. Проходячи коридором заводського управління, почув: його кличуть. Обернувся: це був його начальник.

— Віталію Самійловичу, от добре, що я вас зустрів, ви мені дуже потрібні. У мене для вас є термінова справа.

По дорозі до кабінету начальника П'ятиколесник втішно подумав: «Ні, все ж таки не можуть без мене! Варто було мені з'явитися на очі, як зараз же знайшлася для мене термінова справа!»

Віктор МОСКАЛЕНКО.

ПРИНЦИПОВІСТЬ ІЗ-ЗА РОГУ

Я належу до оптимістів, які вірять, що не за горами той день, коли анонімника можна буде занести до Червоної книги. Для цього, як на мене, потрібно не так уже й багато: набратися духу і ліквідувати попит на анонімки. Упевнений: якщо чорнильні душі знатимуть, що вся їхня епістолярна продукція потраплятиме в кошик, а не в теки перевіряючих, їх творча активність потихеньку згасне.

Йдеться про оті написані на білому папері, але чорні за намірами псевдовикривання, від яких на верству відгонить підлістю.

Проте є ще одна досить численна категорія «правдолюбів», котрі спокійнісінько відсиджуються у своїй хаті, що скраю, доти, поки їх возом не зачепиш. А після цього виряджаються у тоги запеклих борців за справедливість.

Приміром, понад одинадцять років колектив Маловисківської пересувної механізованої колони (Кіровоградська область) навіть не підозрював, який запеклий правдолюб таїться в особі начальника відділу матеріально-технічного постачання Всеволода Михайловича Сорочана. Ця його риса, напевно, так би й залишилася для всіх таємницею за сімома замками, якби з рік тому не виплатили Всеволоду Михайловичу півтори сотні карбованців за вислугу років, а трохи згодом, коли виявилося, що він не має на неї права, не вирахували всієї суми назад.

Ясно, що гроші приємніше одержувати, ніж повертати. Зрозуміло також, що, перш ніж когось стимулювати, варто було б грунтовно проконсультуватися, аби потім не рачкувати. Але, якщо дивитися в корінь, ніхто навмисне не хотів завдавати Всеволоду Михайловичу тяжкої морально-матеріальної травми.

Проте сам Сорочан розцінив ситуацію зовсім інакше. Начальник ПМК В. Ф. Поляков став для нього особистим ворогом. А з ворогами, як відомо, не панькаються.

І от в обласні та республіканські інстанції полетіли сповнені праведного гніву листи, з яких вимальовувалась драматична ситуація: злісний розкрадач соціалістичної власності і розтлінний тип при потуранні місцевої влади і з допомогою поплічників із числа підлеглих обклав, наче вовка, ударника комуністичної праці, переконаного борця за правду, котрий за своєю природою не може пройти мимо найгрубіших порушень виробничої і фінансової дисципліни.

Треба відзначити, що, вдаючись до епістолярної творчості, Всеволод Михайлович продемонстрував глибоке знання психології майбутніх перевіряючих. Вимальовуючи портрет переконаного хапуги, який на очах широкої публіки натоптує кишені державною готівкою, він замішував фарби за перевіреним рецептом: до чайної ложечки правди додавав відро брехні, припущень, вигадок.

Розрахунок був простий. Яка комісія, скажіть мені, установивши, що, наприклад, у вересні 1982 року із завідуючої складом справді було неправильно списано три водонагрівальні котли, залишить без уваги твердження скаржника, що «на порушення типового проекту в адміністративному будинку Поляков обладнав голубу кімнату розпусти, куди возив жінок з усього району»? То, як кажуть, діло десяте, що в 1982 році Поляков іще не очолював ПМК і не мав до списання ніякого відношення, зате сам Сорочан, як начальник відділу постачання,— найбезпосередніше. І ось члени трьох комісій мало не з лупами обстежують «голубу кімнату» (до речі, кабінет головного механіка), вишукуючи сліди аморальності керівництва, піднімають гори прадавніх бухгалтерських архівів у надії натрапити на зловживання. Не знайшовши нічого, залучають до перевірки самого скаржника:

— Чи не можете, Всеволоде Михайловичу, конкретніше уточнити, що саме, коли саме і як саме?

Виявляється, Всеволод Михайлович не може. Виявляється, до нього дійшли чутки, і він вважав за обов'язок довести їх до відома.

Наша розмова з автором скарг відбувалася за тим же принципом. Перед цим, дотримуючись суворих правил конспірації, оскільки Сорочан стверджував, що у Малій Висці всі куплені і стежать за ним, ми удвох переглянули документи, які стосувалися викладених ним «свіжих фактів», і Всеволод Михайлович на власні очі пересвідчився, що видавав бажане за дійсне.

— Де ж зловживання? — питаю.

— Зрозуміло: злодії замели сліди,— наче дефектна платівка, твердив він одне і те ж саме.

Особисто я зрозумів інше: Всеволод Михайлович чудово засвоїв, що за кожним листом у нас бачать живу людину. Що варто подати сигнал «SOS» під копірку, як, наче та «швидка допомога», примчать перевіряючі і, встановивши, що «факти частково підтвердилися», не в скаржника вимагатимуть доказів, а братимуть за петельки керівника, аби той доводив, що він не слон. На це й розраховують правдолюби з-за рогу.

А чому б відразу не спитати Сорочана, де він був раніше з його принциповою любов'ю до справедливості і порядку? І тоді відразу б і стало ясно, що ця принциповість — камінь за пазухою, який він тримав, чекаючи слушного моменту.

Я, наприклад, так Всеволода Михайловича і запитав.

— І ви з ними за одну компанію,— відповів правдолюб. — Нічого, я ще підберу фактиків і виведу всіх на чисту воду.

Можете не сумніватися: виводитиме. Користуючись нашою гуманністю, дезорганізовуватиме своїми скаргами колектив. Виводитиме, знаючи, що ніхто не виставить йому рахунку за марно витрачені на перевірки державні кошти. Як це прекрасно знає і його моральний близнюк з Мурованих Курилівців на Вінниччині В. Ф. Копаничук.

Уперше про його існування редакція довідалася позаминулого року, коли, погастролювавши в Одесі, Віктор Федорович надіслав нам скаргу на одесита В. К. Переломова, який, за словами Копаничука, по саме горло захряс у гріхах: незаконно вирвав квартиру, ухилився від служби в армії, самовільно побудував гараж у дворі для власного авто, придбаного, звичайно ж, із чорного ходу. Все це Переломов умудрився зробити в перерві між тривалими запоями.

Надіслана з Одеської міськради відповідь засвідчила, що джерелом розвінчувальної інформації Копаничуку служили власні пальці, з яких він її висмоктував. Тодішня його, м'яко кажучи, необ'єктивність була розцінена як добросовісна омана, і правдолюб із-за рогу не зазнав ніяких матеріальних і моральних втрат.

Але не минуло й року, як Віктор Федорович подав про себе звістку уже з Мурованих Курилівців. Цього разу об'єктом його праведного гніву стала головний бухгалтер дирекції районної кіномережі Н. Г. Білан, котра, «перетворивши кіномережу на власну вотчину», поклала у кишеню «не менше десяти тисяч карбованців». І зуміла вийти сухою з води, бо «щедро підмогоричувала» кого треба. Більше того, користуючись заступництвом обласних керівників, своєчасно нею куплених, Н. Г. Білан «з'їла» без солі наївного, винятково чесного і ще винятковіше принципового директора кіномережі... В. Ф. Копаничука. «Виведи, Перче, на чисту воду феномена, справжнього спеціаліста темних справ,— благав у своєму листі Віктор Федорович. — Можеш навіть опублікувати мого правдивого листа, тільки під псевдонімом Опанас Колючка».

Оскільки десять тисяч — це таки гроші, редакція попросила Віктора Федоровича поділитися технологією, за якою він склав подібну калькуляцію гріхів головбуха. Технологія виявилася такою ж, як і в одеській історії: смоктання власного пальця плюс багата уява. Глибша перевірка показала, що світлий образ наївного, винятково чесного і ще винятковіше принципового екс-директора, любовно вимальований ним самим, не має нічого спільного з реальністю. За короткий строк свого директорства Віктор Федорович устиг привласнити 640 кілограмів високооктанового бензину і 240 карбованців, списаних начебто на ремонт автомашини.

До десяти тисяч, звичайно, далеченько, але, як на мене, цілком достатньо для того, щоб відбити охоту волати «Тримай злодія!», коли у самого рильце в пушку.

В. БОНДАРЕНКО.

КОМПАНІЯ В ЛІСІ

Пішла на природі і пляшка, і друга,
Наповнила ліс голосна веремія...
Вони йшли сюди до зеленого друга,
А втрапили в пащу зеленого змія.

Григорій ГАРЧЕНКО.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

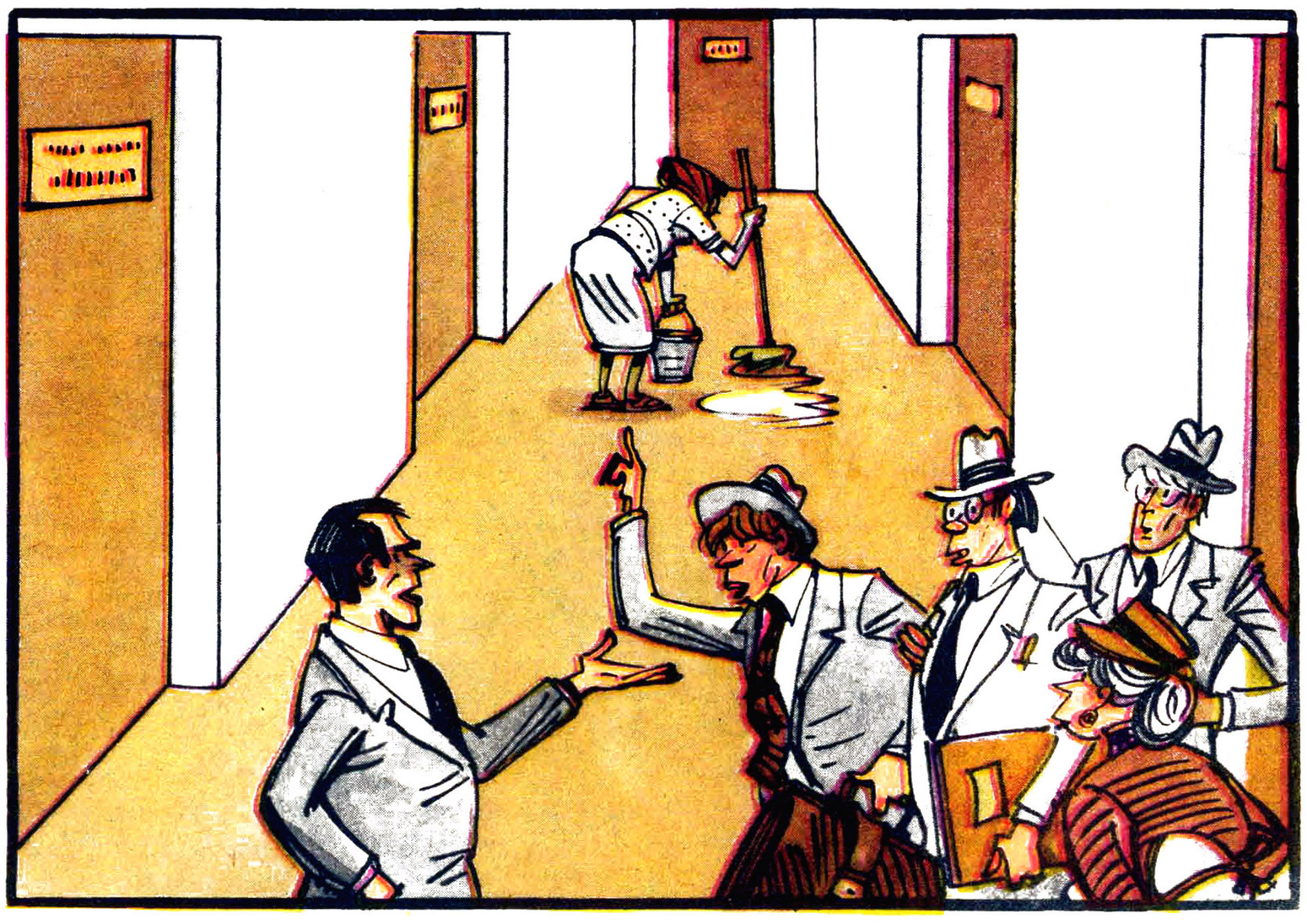

— Ви чому на цілу годину запізнилися на роботу?
— Тьотя Дуся мила підлогу і нас не пускала.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

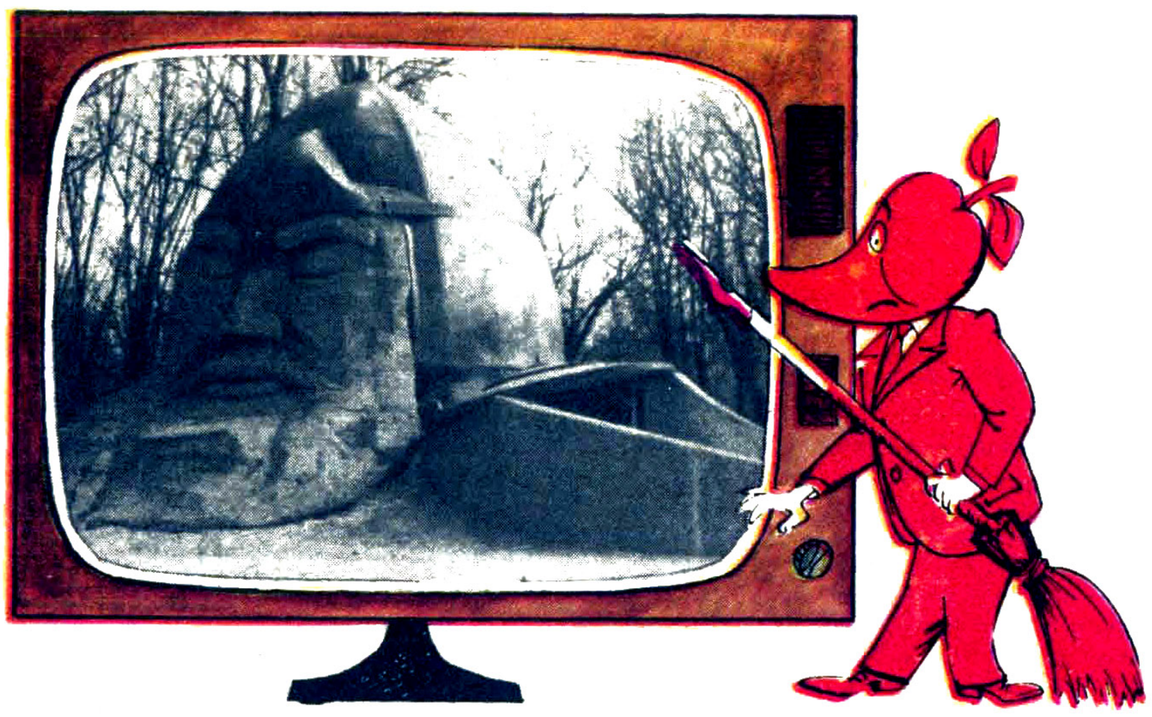

Добрий день, шановні телеглядачі!

Уявіть, що ми з вами на роздоріжжі. На отому, з відомої всім казки. Так от, направо підете — зустрінетесь із головним енергетиком виробничого об'єднання «Харківський електромеханічний завод» Л. Т. Шкуріним. Наліво захочете — потрапите в обійми архітектора Московського району міста Харкова О. О. Пономаренка. Ну, а прямо почимчикуєте — гарантована розмова з головою комітету народного контролю цього ж району В. В. Скринником. Але не кажіть «гоп», поки не перескочите. Згадані товариші не дадуть відповіді і на одне-єдине запитання: для чого у сквері біля Палацу культури електромеханічного заводу споруджено оцей незрівнянний витвір мистецтва у формі голови витязя? На її будівництво вгатили 28 тисяч карбованців. Лише для того, щоб усередині діточки бавилися іграшками — останнім криком науково-технічного прогресу? Але ж граліся вони там не більше дня. Річ у тім, що взимку і влітку в голові — собачий холод. Та про те, щоб підігрівати її батареями парового опалення, немає й мови, бо архітектори одностайно запевнили: чудотворну споруду скоро зноситимуть. Начебто малечі знайшли тепліше місце для забавок. А як же гроші? — запитаєте ви. Оті тисячі... Їх просто викинули на вітер, що гуляє в голові витязя. І якби тільки в голові витязя...

На цьому до побачення! До наступного телебачення!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Одразу видно, що давненько тут не грали у баскетбол.

Друже Перче!

Чи не знаєш, бува, для кого голова колгоспу імені Мічуріна т. Гуменюк викопав яму посеред нашої сільської лазні? Коли ми запитали його про це, то він відповів, що — не для кого, а для чого, а саме — для сауни. Проте з початку 1984 року, відколи та яма з'явилася, ми і сауни не бачимо, і лазні позбулися. Словом, поховав т. Гуменюк у тій ямі наші надії коли-небудь помитися по-людському.

Влаштував би ти, Перче, за таке ставлення до своїх односельців т. Гуменюкові добру баню! Га? Щоб до нових віників пам'ятав.

МЕШКАНЦІ СЕЛА
Великий Митник.

Хмільницький район
на Вінниччині.

✦✦✦✦

Я починаю думати, що Тересвянський деревообробний комбінат об'єднання «Закарпатліс» випускає лише браковані набори меблів для жилої кімнати. Річ у тім, що заплативши за такий набір 1280 карбованців і дочекавшись, коли його привезуть з бази, я розкрив упаковку і побачив, що права називатися меблями привезене не має. Дверцята у всіх антресолях були відламані, дзеркала і скло не підходили за розмірами.

Після численних візитів у магазин я допросився, щоб на адресу комбінату надіслали відповідну телеграму. З відповіддю меблярі не забарилися. Мене також телеграмою попросили повідомити розміри усіх бракованих деталей, що я тут же зробив.

Це було вісім місяців тому. Проте з Тересви досі немає ніякої звістки. Отож і схиляюся до думки, що на комбінаті, очевидно, шукають, але ніяк не можуть знайти з-поміж своєї продукції нормальних деталей.

В. ГОРГОЛЮК.

с. Миколаївка
Овідіопольського району
Одеської області.

✦✦✦✦

Якби ти знав, які рішучі керівники живуть і працюють у нас, у Баштанському районі на Миколаївщині! Як тільки звернуться до них мешканці села Привільного з черговою скаргою на відсутність опалення у кінотеатрі, так вони тут же, без найменшої затримки, відповідають: «Питання вирішується». І «вирішується» воно отак аж із 1983 року. Приміром, заступник голови райвиконкому Н. Герасимович надіслав нам відписку про те, що «питання опалення кінотеатру вирішується» і обласне підприємство «Кінотехпром» почне роботи в квітні 1983 року. Заступник начальника райуправління кінофікації В. Сатановський, правда, трохи посунув строки, але не менш рішуче запевнив: «Роботи будуть закінчені у II кварталі 1985 року». А ми й досі мерзнемо в холодному кінотеатрі.

Словом, одна надія на тебе, Перче. Якщо ти не завдаси їм доброго жару, то нашим районним керівникам, видно з усього, отакої бюрократичної «рішучості» вистачить іще надовго.

В. СЕЛІМАН.

✦✦✦✦

Запитай у керівників Кременчуцької харчосмакової фабрики, де слід продавати їхню продукцію — карамелі «Сливовий лікер» і «Коньячну» — у кондитерському відділі чи горілчаному? Я купив у кондитерському відділі, але пригостити свою дитину не наважився. Бо якщо ми змалечку будемо привчати до таких «ласощів», то де гарантія, що незабаром дитяча рука не потягнеться до пляшки з подібними написами? І спробуй потім дитя переконати, що то не «медя».

Данило МЕТЕЛИК.

м. Київ.

✦✦✦✦

Коли ми проходимо мимо нашої сільської лазні, то згадуємо байку про лисицю і виноград. Наче про нас писано. З тією, правда, різницею. що лисиця таки зуміла переконати себе, що виноград зелений і несмачний, отже, не варто бідкатися, а нам, навпаки, ще сильніше кортить попаритися. Тим паче, що лазня стоїть готовенька. Затримує лиш те. що голова правління нашого колгоспу імені Енгельса В. П. Римарук ніяк не вирішить, чим її опалювати. Спочатку планувалося використовувати солярку. Не подумали про те, що на землях господарства нафтових родовищ нема, дизельне пальне з державних фондів також не ллється рікою, тож спалювати його у топці — недозволена розкіш. А тепер от гадають, чим його замінити.

У зв'язку з цим спадає на думку інша, не менш повчальна мораль: сім разів відміряй, а раз відріж.

ЖИТЕЛІ села Сушибаба
Турійського району
Волинської області.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ Радість новоселів крупнопанельного будинку № 4, що по вулиці Котляревського у райцентрі Надвірній, була недовгою. Після першого ж дощу в їхніх квартирах було повно води. Дощової. І так щоразу, як тільки задощило. Ліквідовувати недоробки у будинку ніхто й не збирався. Про це розповідалося у замітці «Крупнопанельна загадка», вміщеній у № 22 журналу за 1985 рік.

Після виступу Перця перший заступник голови виконкому Івано-Франківської облради М. М. Капітанчук повідомив, що усі дефекти, виявлені при експлуатації згаданого будинку, ліквідовано.

◆ У «Перці» № 23 за минулий рік у розділі «Перчанський телевізор» повідомлялося про те, що у селі Ступаківка (Ічнянський район) ось уже два роки напівлежить підперта рогачами аварійна електроопора, а керівництво району електромереж вперто на хоче помічати її.

Як повідомив заступник голови виконкому Чернігівської облради Ю. А. Лисий, виступ журналу розглянуто у облвиконкомі і критику Перця визнано справедливою. Нині дефектну опору замінено на нову.

◆ В одному з листів до редакції йшлося про те, що в київському магазині № 903 продавці займаються балачками, до покупців ставляться неуважно, поводяться грубо, а от книгу скарг з рук ображеного відвідувача навіть можуть вирвати.

Перець у цій справі звернувся до дирекції Дніпровського райгастроному торгу і попросив ретельно перевірити цей сигнал.

Директор торгу Ф. Ф. Середа повідомив редакції, що листа було розглянуто в торзі та в колективі магазину № 903. За недоліки в організації обслуговування покупців продавця Красняк Н. Г. та заступника завідуючого магазином Пономаренко А. С. позбавлено місячної премії.

◆ Жителі села М'ятин (Млинівський район) поскаржилися редакції на те, що у них майже рік не працює радіо, а їхні звертання до райвузла зв'язку залишаються без наслідків.

Після втручання в цю справу Перця головний інженер Ровенського обласного управління зв'язку М. А. Рожко повідомив, що листа розглянуто на місці і факти підтвердились. Радіотрансляційну лінію відновлено, й усі радіоточки в селі тепер працюють.

◆ До редакції надійшов лист, у якому повідомлялося про те, що в Мостівському сільському споживчому товаристві порушується фінансова дисципліна і взагалі там немає порядку. З цим листом Перець звернувся до Миколаївського обласного комітету народного контролю.

Як повідомив редакції голова комітету Н. П. Земляний, вказані у листі факти підтвердились. За порушення фінансової дисципліни, безгосподарність, внаслідок чого споживчій кооперації завдано матеріальних збитків, голові споживчого товариства Гедулян Є. П. та старшому бухгалтеру Роздобудько Я. Д. оголошено суворі догани. На часткове покриття збитків на них зроблено грошове нарахування у розмірі двомісячних посадових окладів. А за слабкий контроль та низьку вимогливість до підлеглих голові Доманівської райспоживспілки Куликовському В. Д. оголошено догану.

Мал. В. БОРДУНІСА

— Ось так ми зможемо говорити про скорочення озброєння!

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Де ти швендяв?
— Та новий костюм з Петром замочували...

Страшне перо не в гусака...

«НАКАЗ № 15
від 6 грудня 1985 року
В зв'язку з тим, що наближається закінчення календарного року наказую:
Провести інвентаризацію всіх кабінетів і матеріально-відповідальних осіб».

(З наказу директора школи).
Надіслав М. КИРИЛЮК.

«Добре підготуватись до постільного переходу навчання в школах дітей-шестиліток».

(З доповіді).

«Ми вже провели велику роботу по виконанню критичних зауважень по поліпшенню пияцтва і алкоголізму».

(З виступу на зборах голови профкому).
Надіслав І. ЛОТОЦЬКИЙ.

«У бригадира першою думкою з'являється турбота «Як поживаєш, моє поле?» І, як при війську, він швидко готовий до зустрічі з ним».

(З листів до редакції).
Надіслав З. МЕЛЬНИК.

«Водій Д. з колгоспу «Червона Армія» викрав з гаража грузовий автомобіль в нетверезому стані і бігав з великою швидкістю, доки не звалився в кювет із дорожним знаком «Обмеження швидкості», який вліз у радіатор».

(З доповідної).
Надіслала Г. ОЗДОБА.

Теми малюнків цього номера придумали: А. Василенко, Є. Милутка, В. Зелінський, Р. Друкман, М. Могильний, Л. Телятников, В. Чмирьов, В. Бондаренко, М. Вайсборд, О. Монастирський, І. Лопатін, В. Петренко, О. Альошичев, А. Кононенко, Т. Юнак, Є. Вишневський, О. Панасенко.

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**
Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 8 (1218)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.03.86. Підписано до друку 03.04.86. БФ 14017. 70×108/16. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2313000 прим. Зам. 01319.

© **Журнал «Перець» 1986 р.**

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua.livejornal.com

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

Адміністративна колісниця Вашінгтона.